

AUTORSKÉ PRÁVO

(nejen) v kartografii

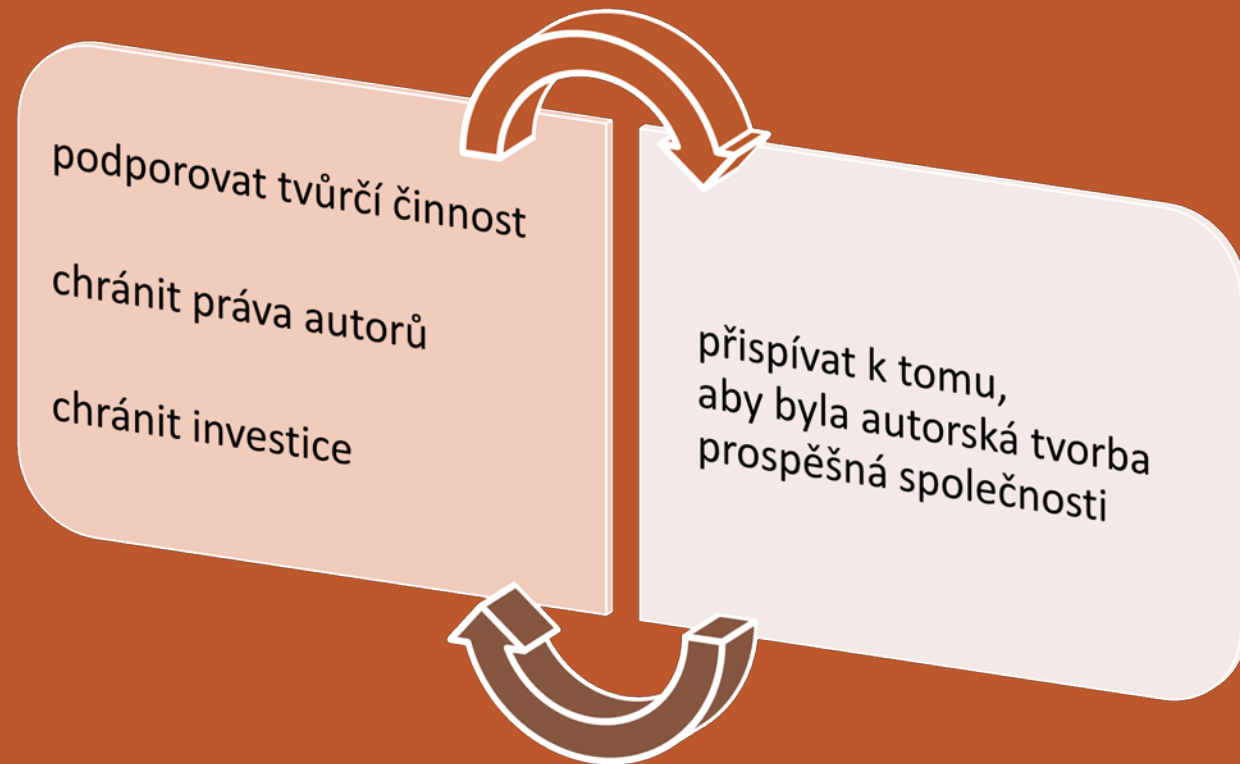
RNDR. ALENA VONDRÁKOVÁ, PH.D., LL.M.

ALENA.VONDRAKOVA@UPOL.CZ

KATEDRA GEOINFORMATIKY, UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Co je cílem?

Proč téma řešíme?

- » význam **hodnoty autorského práva** neustále roste
- » v nových **ekonomických podmínkách** si majitelé těchto práv silněji než kdy dříve uvědomují jejich **hospodářský význam**
- » je zapotřebí docílit **efektivní ochrany** autorských práv
- » **duševní vlastnictví** představuje práva vztahující se k nehmotným výsledkům **tvůrčí činnosti lidí**, tedy k projevům jejich intelektu
- » práva duševního vlastnictví mají **absolutní povahu**, tzn. působí vůči všem
- » jsou založena na **zásadě teritoriality**, což znamená, že jsou chráněna pouze na území toho státu, kde vznikla a řídí se **národním právním řádem**

Autorské právo

- vizualizace, mapy, produkty GIS, vědecké objevy, software...
- know-how, goodwill, obchodní tajemství...

Průmyslová práva

- práva k vynálezům, průmyslovým vzorům, užitným vzorům...
- nové metody, zlepšovací návrhy...

Právo na označení

- práva k ochranným známkám, obchodní firmě
- proti nekalé soutěži

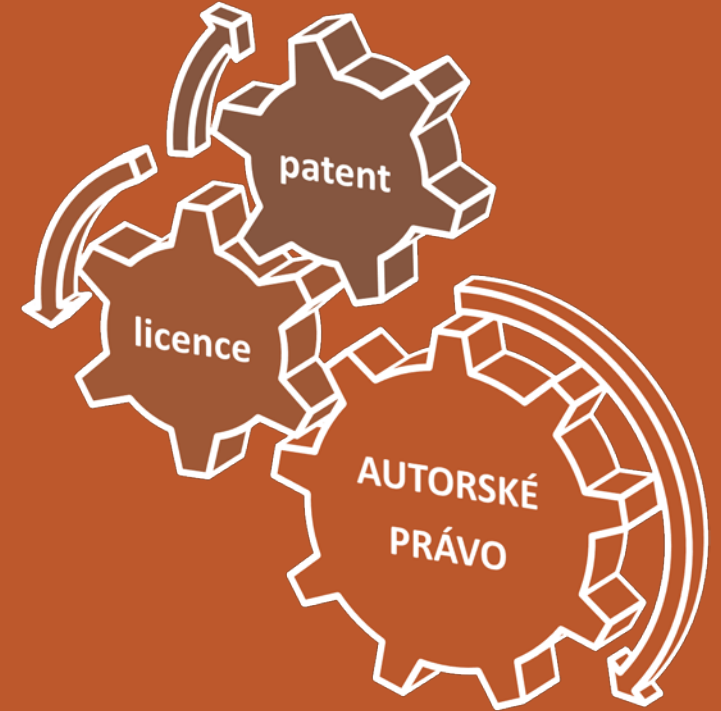
Vlastnická práva

- přímé a výlučné právní panství nad konkrétní věcí
- právo věc držet, požívat její užitky, právo s věcí nakládat

Etické zásady

- teorie morálky, oborové etické kodexy
- citační etika, vědecká etika...

Témata

CO DNES CHCEME POSLOUCHAT?

- [historie autorského práva](#)
 - [práva duševního vlastnictví, postavení autorského práva](#)
 - [autorský zákon – vymezení autorského díla a ochrany podle AZ](#)
 - [průmyslová práva](#)
 - [licence](#)
 - [současné problémy – související legislativa – informační zákony, poskytování dat](#)
 - [praktické příklady a návody](#)
 - [FAQ & nejčastěji řešené problémy](#)
 - [Kde najít více informací?](#)
-

HISTORIE AUTORSKÉHO PRÁVA

Historie autorského práva

důležitým momentem **vznik knihtisku** (počátek 15. století)

v roce **1561** prvně uplatněno **autorské právo v českých zemích**

- Helwigova mapa Slezska

v roce **1709** byl publikován **první autorský zákon**

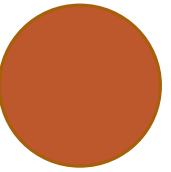
- *Zákon královny Anny* (Anglie)

první autorský zákon na území Čech, Moravy a Slezska v roce **1846**

- císařský patent č. 992

Zákon č. **197/1895 ř. z.**, zákon č. **106/1923 Sb.**, o smlouvě nakladatelské, zákon č. **218/1926 Sb.**, ve znění **120/1936 Sb.**, zákon č. **115/1953 Sb.**, č. **35/1965 Sb.**, 90. léta 20. stol. – novely

Zákon č. **121/2000 Sb.**, o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých předpisů (AZ)

Mezinárodní úmluvy

Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl
(1886, 1971)

Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a televizních a rozhlasových organizací (1961)

Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (1994)

Smlouva WIPO (World Intellectual Property Organization) o právu autorském (1996)

Směrnice Evropské unie

další mezinárodní úmluvy

- Všeobecná úmluva o právu autorském (1952), Římská úmluva (1961), Ženevská úmluva (1971), Smlouva WIPO o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (1996), Dohoda TRIPS (1995)

PRÁVA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ, POSTAVENÍ AUTORSKÉHO PRÁVA

Práva duševního vlastnictví

- pojem **právo duševního vlastnictví** není legálně definován
- obecně jsou práva duševního vlastnictví určitou výsečí práv k nehmotným statkům
- pojem nehmotný statek lze definovat jako *„statek vytvářený konkrétním duševním obsahem, jehož objektivní výraz je způsobilý být předmětem společenských vztahů, aniž by bylo třeba ztělesnění ve hmotné podobě. Objektivní výraz umožňuje u nehmotných statků jejich smyslové vnímání (zpravidla zrakem či sluchem), stejně jako každý hmotný statek (tj. statek vyjádřený v objektivní hmotné podobě) je vnímatelný i hmatem.“*

Právo duševního vlastnictví je zvláštní forma práva k nehmotným statkům.

Práva duševního vlastnictví

samotné **právo duševního vlastnictví** lze rozdělit na:

právo autorské,

práva průmyslového vlastnictví, která můžeme dělit na:

- **výsledky tvůrčí technické činnosti**
– vynálezy, užité vzory, průmyslové vzory, topografie polovodičových výrobků
 - **označení** – obchodní firma, ochranné známky, označení původu a zeměpisná označení
 - **související předměty** – odrůdy rostlin, plemena zvířat, obchodní tajemství, know-how
-

Práva duševního vlastnictví

tradičním soukromoprávním termínem je pojem **nehmotné statky**

- ryze osobní (nemajetkové) povahy jsou hodnoty jako např. život, zdraví, soukromí či čest fyzické osoby nebo ekvivalent jméno a dobrá pověst právnické osoby,
- ryze majetkové povahy jsou hodnoty jako např. obchodní tajemství, know-how, obchodní jméno, ochranná známka, apod. [1]

výsledek tvůrčí činnosti autora je osobnostní povahy, ale současně je hospodářsky využitelný (majetková povaha)

- nehmotné statky osobní (osobnostní) povahy,
- duševní vlastnictví [1]

poprvé byl **pojem duševního vlastnictví** vymezen v Úmluvě o zřízení WIPO z roku 1967

Autorské právo

autorské právo se dá chápat ve dvojm slova smyslu

v subjektivním slova smyslu se jedná o **právo přirozené**, to znamená, že existuje nezávisle na vůli lidí, má univerzální povahu a platí obecně vůči všem (*erga omnes*), stát prostřednictvím právních předpisů toto právo pouze chrání a stanovuje způsob jeho výkonu; jedná se tedy o absolutní právo, jehož nositel (autor) má výlučné právo ho vykonávat a naopak ostatní lidé jsou povinni zdržet se jakéhokoliv neoprávněného zásahu do tohoto absolutního práva, čili povinnost nerušit nositele (autora) ve výkonu jeho oprávnění

v objektivním slova smyslu se jedná o **soubor právních norem**, které upravují právní vztahy vznikající při tvorbě autorských děl a jejich užívání. Předmětem autorského práva jsou vždy nehmotné statky, které ale musí být vyjádřeny v podobě vnímatelné lidskými smysly

Autorské právo

odvětví práva, které se zabývá právními vztahy **uživatelů a tvůrců tzv. autorských děl** k příslušným dílům

nechrání samotné myšlenky či ideje

chrání pouze **konkrétní díla**, konkrétní vyjádření myšlenek, tj. dílo v objektivně vnímatelné podobě

autorským dílem je pouze jedinečný výsledek tvůrčí činnosti autora, dílem není námět, zpráva, informace, metoda, teorie, vzorec, graf, výstup počítačového programu apod. (samy o sobě)

Postavení autorského práva

autorské právo má **zvláštní postavení v právním systému**

*„Autorské právo je založeno na **soukromoprávních principech**, které jsou obecně normativně platné a které jsou legálně vyjádřeny zejména v občanském zákoníku jakožto soukromoprávní normě generální povahy. Základní oporu přitom mají v **ústavním pořádku** naší republiky. Právo autorské tvoří, společně s některými zvláštními právy majetkovými, **podsystem soukromého práva**, v jehož rámci má zvláštní postavení.“^[2]*

autorské právo je řešeno v **Autorském zákoně**

pokud autorský zákon neobsahuje potřebnou úpravu, použije se podpůrně **Občanský zákoník**

Proč řešit autorské právo

význam **hodnoty autorského práva** neustále roste

v nových **ekonomických podmínkách** si majitelé těchto práv silněji než kdy dříve uvědomují jejich **hospodářský význam**

je zapotřebí docílit **efektivní ochrany** autorských práv

duševní vlastnictví představuje práva vztahující se k nehmotným výsledkům **tvůrčí činnosti lidí**, tedy k projevům jejich intelektu

práva duševního vlastnictví mají **absolutní povahu**, tzn. působí vůči všem

jsou založena na **zásadě teritoriality**, což znamená, že jsou chráněna pouze na území toho státu, kde vznikla a řídí se **národním právním řádem**

Legislativa v ČR

platný zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon – AZ) byl přijat 7. dubna 2000 s účinností od 1. prosince 2000 (Zákon č. **121/2000 Sb.**).

zákon byl upravován především zákony č. 81/2005 Sb., 216/2006 Sb. a 228/2014 Sb.

dále souvisí...

- *tiskový zákon*
 - *vydavatelský zákon*
 - *zákon o ISVS,*
 - *zákon o některých službách informační spol.*
 - *zákon o svobodném přístupu k informacím*
 - *zákon o právu na informace o životním prostředí a další...*
-

Autorské právo v mezinárodním kontextu

členství v **EuroGeographics**

bilaterální spolupráce se sousedními státy

implementace **evropských předpisů**, např. PSI, INSPIRE

účast v **mezinárodních projektech**, např. ELF, MAPPING

zastoupení **mezinárodních odborných skupinách** (ISA SIS, EUREF, ICA aj.)

neexistuje jedno universální řešení a přístup

internet přinesl nové možnosti, ale také problémy a požadavky,
přesahuje hranice, bourá historická pravidla

Specifika INSPIRE

Autorský zákon

- *Data*
- *Databáze*

Zákon o právu na informace o ŽP

- *Pravidla pro zpřístupňování*
- *Přístup k datům (licenční smlouvy)*
- *Omezení přístupu*

Vyhláška 103/2010 Sb.

- *Podmínky užití*
- *Témata*

Autorský zákon nechrání vše

osobnostní práva, absolutní a relativní majetková práva

Autorská práva

- mapy, produkty GIS, databáze, know-how, goodwill, obchodní tajemství, počítačový program, vědecký objev, apod.

Průmyslová práva

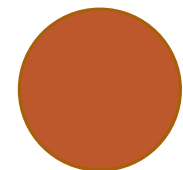
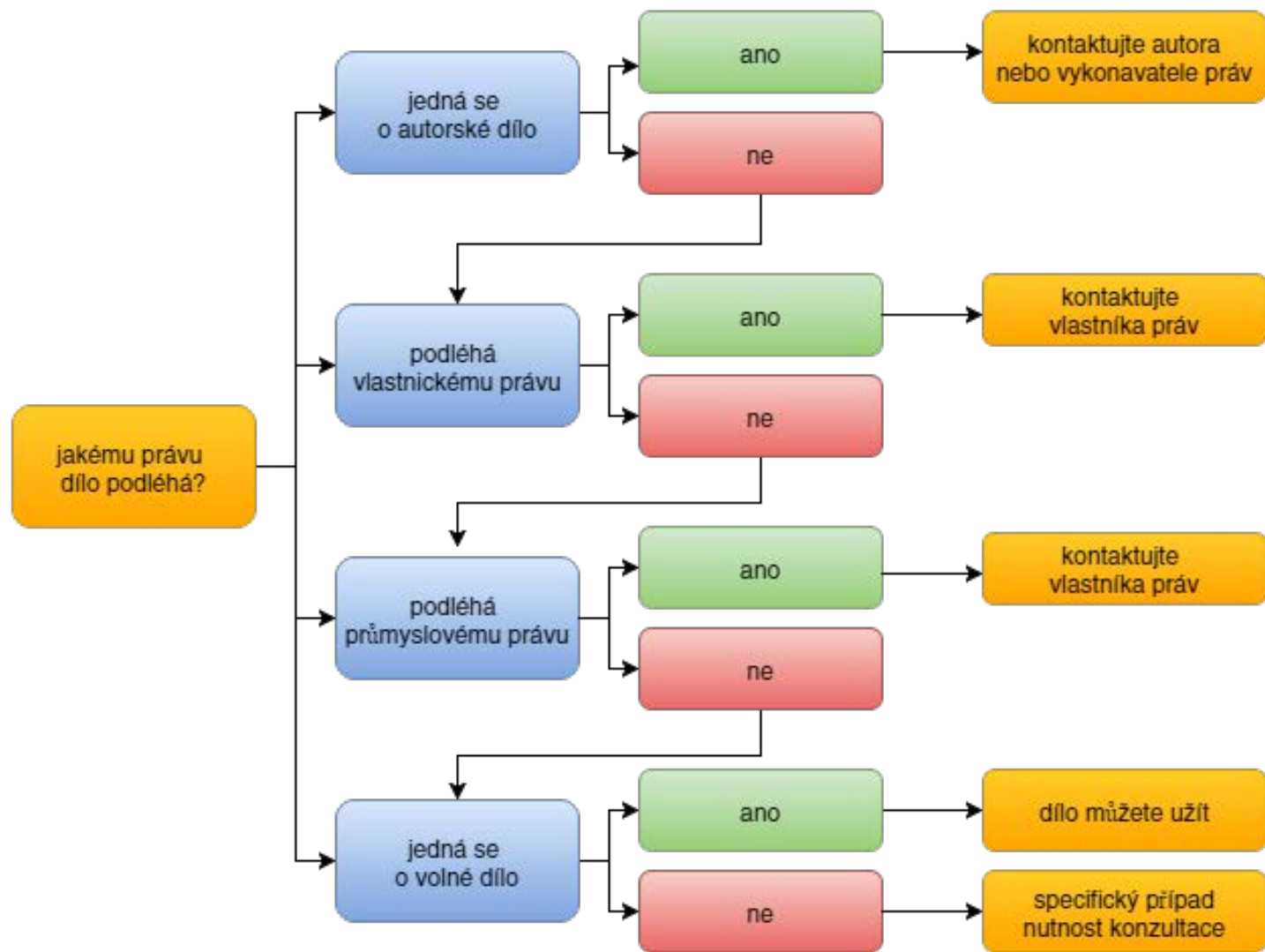
- práva k vynálezům, průmyslovým vzorům, užitným vzorům, zlepšovacím návrhům, novým metodám

Práva na označení

- práva k ochranným známkám, obchodní firmě, proti nekalé soutěži

Patentové právo

Etické zásady

AUTORSKÝ ZÁKON

VYMEZENÍ AUTORSKÉHO DÍLA A OCHRANY PODLE AZ

Postavení autorského zákona

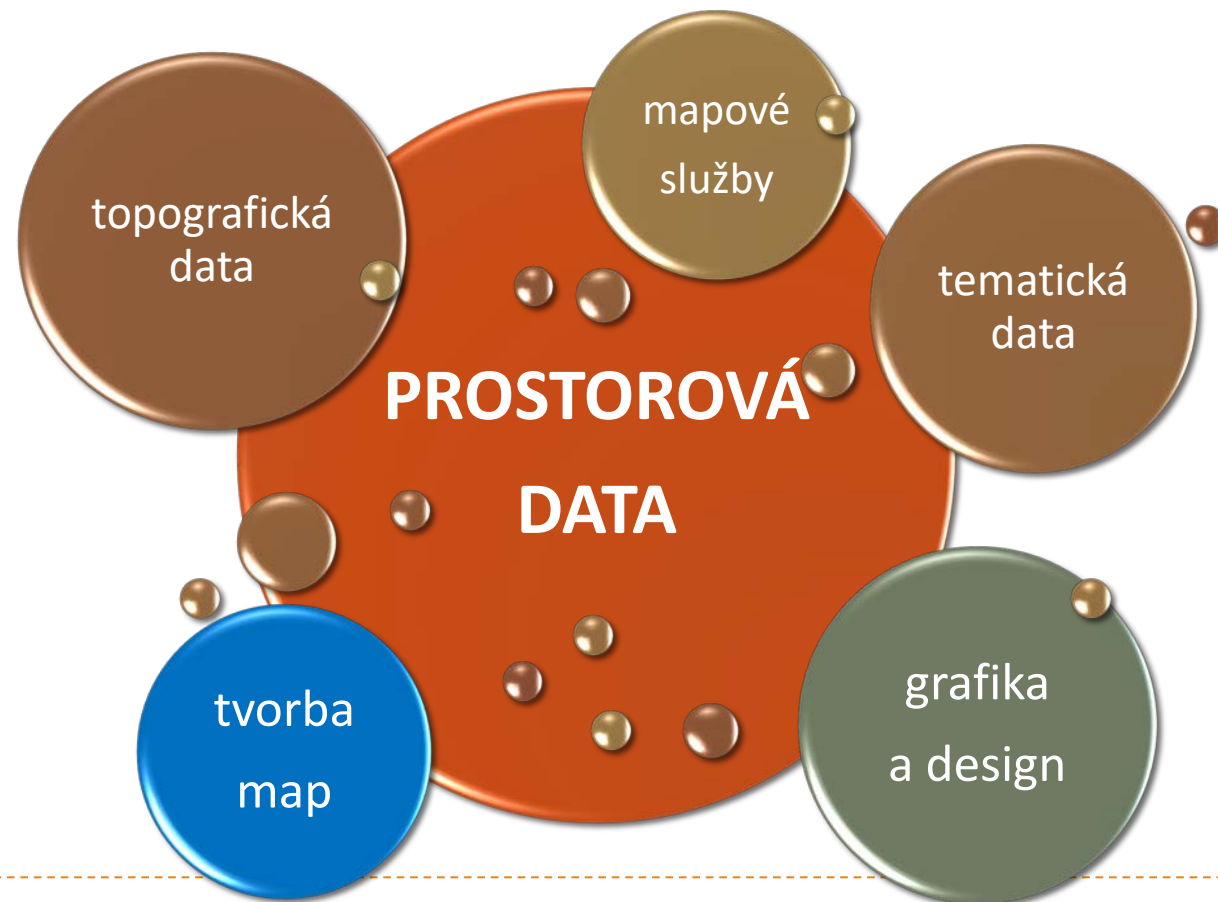
základní normou upravující soukromé právo je občanský zákoník, který je z hlediska obsahu úpravy v něm obsažené obecným právním předpisem

na rozdíl od toho **zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)**, ve znění pozdějších předpisů, který je **základní právní normou upravující autorské právo**, je zákonem vůči občanskému zákoníku speciálním

výše uvedené má za následek, že **právní úprava obsažená v AZ má přednost před OZ**

Co všechno je potřeba chránit?

- autorská a vlastnická práva na **data/vrstvy**
- autorská práva na **software**
- autorská práva na grafiku, **design...**
- autorská práva na **znakový klíč** mapy
- práva na **výslednou mapu** nebo **aplikaci**
- a další...

Předmět autorského práva

*(1) Předmětem práva autorského je dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam. Dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a **dílo kartografické**.*

Předmět autorského práva

*(2) Za dílo se považuje též **počítačový program**, je-li původní v tom smyslu, že je autorovým vlastním duševním výtvořem. Databáze, která je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu autorovým vlastním duševním výtvořem a jejíž součásti jsou systematicky nebo metodicky uspořádány a jednotlivě zpřístupněny elektronicky či jiným způsobem, je dílem souborným. Jiná kritéria pro stanovení způsobilosti počítačového programu a databáze k ochraně se neuplatňují. Fotografie a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, které jsou původní ve smyslu věty první, jsou chráněny jako dílo fotografické.*

Předmět autorského práva

(3) Právo autorské se vztahuje na **dílo dokončené, jeho jednotlivé vývojové fáze a části**, včetně názvu a jmen postav, pokud splňují podmínky podle odstavce 1 nebo podle odstavce 2, jde-li o předměty práva autorského v něm uvedené.

(4) Předmětem práva autorského je také dílo vzniklé **tvůrčím zpracováním** díla jiného, včetně překladu díla do jiného jazyka. Tím není dotčeno právo autora zpracovaného nebo přeloženého díla.

(5) Sborník, jako je časopis, encyklopedie, antologie, pásmo, výstava nebo jiný soubor nezávislých děl nebo jiných prvků, který způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu splňuje podmínky podle odstavce 1, je **dílem souborným**.

(6) Dílem podle tohoto zákona není zejména námět díla sám o sobě, denní zpráva nebo jiný údaj sám o sobě, myšlenka, postup, princip, metoda, objev, vědecká teorie, matematický a obdobný vzorec, statistický graf a podobný předmět sám o sobě.

Pojmové znaky autorského díla

musí jít o **výsledek tvůrčí činnosti člověka,**

- tvůrčí činnost není nikde v zákoně zakotvena, avšak tvůrčí činností se rozumí „*činnost spočívající ve „vytvoření“ nehmotného artefaktu s tím, že dosažení tohoto cíleného i necíleného výsledku závisí v osobních vlastnostech tvůrce, bez nichž by tento výtvor (duševní plod tvůrčí povahy literární, jiné umělecké nebo vědecké) nebyl vůbec dosažen.*“

dílo jako takové musí být **jedinečné,**

- jedinečnost lze vyjádřit tak, že nemohou existovat dvě totožná díla

musí být vyjádřeno **v objektivně vnímatelné podobě** jako dílo umělecké, vědecké nebo literární

- postačí, pokud je dílo objektivně vnímatelné jen pro skupinu osob, nemusí být vnímatelné pro všechny, aby bylo dílo objektivně vnímatelné, není nezbytné, aby mělo nějaký hmotný nosič (např. zahraná píseň)
-

Počítačový program

za dílo se dle autorského zákona považuje i **počítačový program, databáze i fotografie**, pokud jsou u těchto autorských děl splněny další podmínky

pro **počítačové programy** - kritérium původnosti

- => SW splňující pojmové znaky autorských děl (zejména jedinečnost výsledku tvůrčí duševní činnosti) – ty jsou chráněny jako díla literární, aniž by se muselo o literární díla jednat;
 - SW které není autorským dílem, ale alespoň je u něj zachována původnost – zde existuje fikce a jsou tedy chráněny jako autorská díla, tedy jako díla literární - §2 odst. 2 AZ a § 65 odst. 1 AZ;
 - SW který nesplňuje pojmové znaky autorského díla ani kritérium původnosti – nepodléhá ochraně autorského zákona, ale není vyloučeno, že může podléhat jinému typu ochrany např. know-how, obchodní tajemství atd.
-

Databáze

Ve vztahu k **databázím** platí, že „z hlediska autorskoprávního lze databáze rozlišovat na:

- *souborná díla, která jsou způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu jedinečným výsledkem tvůrčí duševní činnosti;*
- *databáze, které jsou způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu původní v tom smyslu, že jsou autorovým vlastním duševním výtvozem. Tyto databáze jsou chráněny jako souborná díla;*
- *netvůrčí databáze, které nejsou předmětem autorského práva.“*

Databáze jako autorské dílo je z hlediska ochrany autorských práv v geoinformatice velmi důležitá, neboť právě jako na databázi je nahlíženo na řadu prostorových datových sad.

Souborná díla

můžeme **souborná díla** rozdělit na

- *souborná díla složená pouze z prvků splňujících legální pojmové znaky díla,*
- *souborná díla složená jak z prvků splňujících legální pojmové znaky díla, tak z prvků jiných,*
- *souborná díla složená výlučně z prvků nesplňujících legální pojmové znaky díla.*

Souborné dílo může být nehmotnými statky, hmotnými statky i jejich vzájemnou kombinací. Důležité je, že samotné souborné dílo je vždy statkem nehmotným. **Stejně jako díla souborná je chráněna databáze**, která je výsledkem vlastní duševní činnosti uspořadatele souborného díla, ale zároveň jí chybí jiný pojmový legální znak díla, a to jedinečnost.

Subjektem autorského práva k soubornému dílu je vždy uspořadatel, jehož autorské právo není z hlediska vzniku nijak odvozeno od autorských práv autorů jednotlivých částí souborného díla.

Zvláštní právo pořizovatele databáze

základním rysem resp. podmínkou pro samotnou existenci databáze je její **systematičnost** (její logická struktura), která zahrnuje určité údaje či jiné prvky

chráněna je **struktura databáze** jako **dílo souborné**

po vzoru EU je navíc poskytována **zvláštní právní ochrana** i samotnému **obsahu databáze** resp. investici do jejího pořízení (§ 88)

Toto právo má zcela **hospodářskou povahu** a je tedy bez osobnostně-právních prvků.

Databáze je...

soubor nezávislých děl, údajů nebo jiných prvků, systematicky nebo metodicky uspořádaných a individuálně přístupných elektronickými nebo jinými prostředky, bez ohledu na formu jejich vyjádření

kritérium **původnosti** hraje roli jen tehdy, posuzujeme-li zda konkrétní databáze podléhá ochraně autorského zákona jako souborné dílo

základní podmínkou u databáze je, že **jednotlivé prvky databáze jsou na sobě vzájemně nezávislé a lze je od sebe oddělit**, aniž by byl jakkoliv narušen jejich obsah

k tomu, aby určitý soubor prvků mohl být označován jako databáze, je nezbytné, aby jednotlivé prvky byly nějak **systematicky či metodicky uspořádány** a musí obsahovat nějaký prostředek, kterými lze **jednotlivé prvky lokalizovat** (např. elektronický, elektromagnetický postup, věcný rejstřík obsah atd.

Mezinárodní situace

Různé státy ochranu a zpřístupňování databází řeší rozdílně – některé nemají databáze v legislativně ani řádně vymezené, a některé zajišťují nejlepší možnou ochranu právem pořizovatele databáze, tj. *sui generis*.

Existují také **rozdíly mezi komunitárním právem a anglosaským právem**. Komunitární právo se řídí směrnicí Evropského parlamentu a Rady 96/9 ES ze dne 11. 3. 1996 o právní ochraně databází (*sui generis*), zatímco anglosaské právo poskytuje ochranu databázím jako dílům literárním (úprava z roku 1790 – U. S. Copyright Act), resp. jako kompilacím (od roku 1976 – Copyright Act).

Autorským dílem je...

dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké

jedinečný výsledek tvůrčí činnosti autora (fyzické osoby) vyjádřený v jakékoli objektivně vnímatelné podobě (trvale nebo dočasně) bez ohledu na rozsah, účel nebo význam

např. dílo slovesné, audiovizuální, výtvarné, **kartografické**, ...

za autorské dílo se považuje i **software**, **databáze** a fotografie

jako autorské dílo je chráněna **jakákoliv vývojová fáze** (tedy i dílo nedokončené), případně zpracování díla jiného (překlad apod.)

Autorským dílem není...

nápad, myšlenka

metoda, princip, postup

námět (tzv. holý námět)

denní zpráva, jiný údaj sám o sobě

objev, vědecká teorie

matematický a obdobný vzorec,

statistický graf a podobný předmět sám o sobě

Autorským dílem také není...

úřední dílo, jímž je právní předpis, rozhodnutí, opatření obecné povahy, veřejná listina, veřejně přístupný rejstřík a sbírka jeho listin, jakož i úřední návrh úředního díla a jiná přípravná úřední dokumentace, včetně úředního překladu takového díla, sněmovní a senátní publikace, pamětní knihy obecní (obecní kroniky), státní symbol a symbol jednotky územní samosprávy a jiná taková díla, u nichž je veřejný zájem na vyloučení z ochrany,

výtvary tradiční lidové kultury, není-li pravé jméno autora obecně známo a nejde-li o dílo anonymní nebo o dílo pseudonymní

Hlavní zásady autorského práva

neformálnost

nepřevoditelnost **osobnostních práv**

autorství

práva se dělí na **osobnostní** a **majetková**

Autor je ten, kdo vlastní duševní činností vytvořil autorské dílo (zákon autora přímo nevymezuje). Autorem může být jen **fyzická osoba** bez dalších zvláštních požadavků (věk, kvalifikace, způsobilost k právním úkonům). Pokud tvoří dílo více autorů, pak se hovoří o **spoluautorství**.

Kdo může být chráněn?

autor

spoluautoři

výkonný umělec

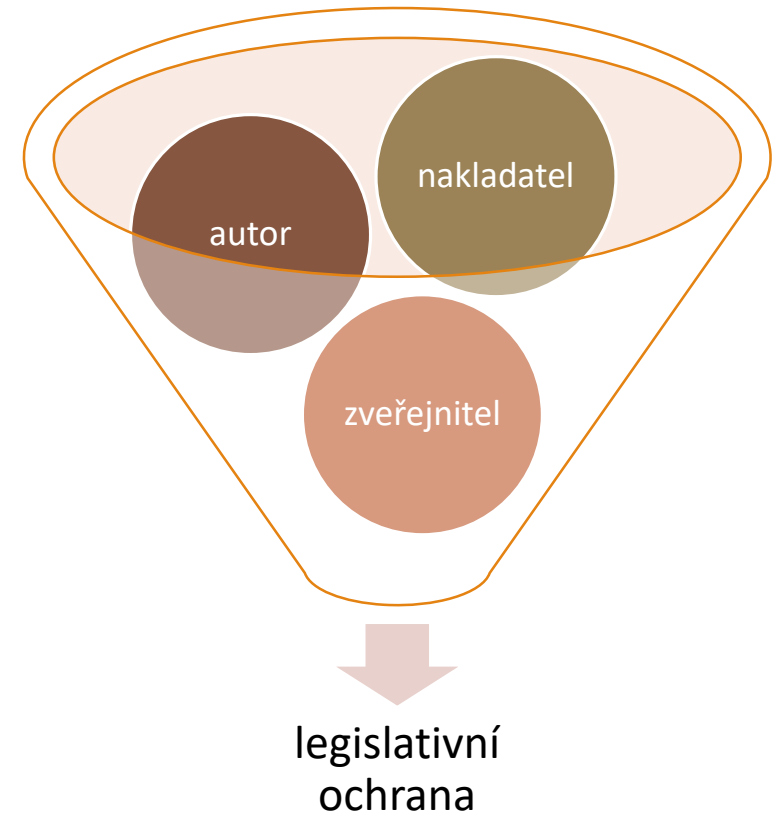
výrobce záznamu

vysílatel

nakladatel

zveřejnitel

pořizovatel databáze

Osobnostní práva

právo rozhodnout o **zveřejnění svého díla**

právo **osobovat si autorství**, včetně práva rozhodnout, zda a jakým způsobem má být jeho autorství uvedeno při zveřejnění a dalším užití jeho díla

právo na **nedotknutelnost svého díla**, zejména právo udělit svolení k jakékoli změně nebo jinému zásahu do svého díla

právo na **autorský dohled**

explicitní autorství, technická integrita, morální integrita apod.

paradox autorského práva: osobnostních práv se autor nemůže vzdát, tato práva jsou nepřevoditelná a smrtí autora zanikají

anglo-americký systém osobnostní práva nezavádí

Majetková práva

právo dílo užít v původní nebo jiné zpracované či jinak změněné podobě, samostatně nebo v souboru anebo ve spojení s jiným dílem či prvky a udělit jiné osobě smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva

užitím díla je prakticky cokoliv – rozmnožování, distribuce, zpřístupnění veřejnosti, vysílání ve sdělovacím prostředku atd.

právo udělit svolení k užití jinému subjektu

majetkových práv se autor nemůže vzdát, tato práva jsou nepřevoditelná a nelze je postihnout výkonem rozhodnutí,
post-mortální ochrana trvá **70 let po smrti autora**

majetková práva jsou **předmětem dědictví**.

Jiná majetková práva

právo na odměnu při opětném **prodeji originálu** uměleckého díla

(§ 24 a příloha k AZ) – od prodejní ceny 1.500 EUR

právo na odměnu v souvislosti s **rozmnožováním díla**, výkonu atd. pro osobní potřebu

(§ 25, příloha k AZ, vyhláška č. 488/2006 Sb.) – přístroje, nosiče, kopírovací služby

právo na odměnu za **pronájem rozmnoženiny záznamu** (§ 49 odst. 3)

užití v hmotné podobě

- rozmnožování, rozšiřování, pronájem, půjčování, vystavování

užití v nehmotné podobě

- sdělování veřejnosti, živé provozování, provozování ze záznamu, vysílání, přenos vysílání, provozování vysílání (veřejná produkce)
-

Zvláštní majetková autorská práva

Zaměstnanecké dílo

- autorská díla vytvořená autory v rámci pracovního poměru
- ze zákona vykonává k těmto dílům majetková práva autorská exkluzivně zaměstnavatel, zaměstnavatel se také uvádí jako autor díla a rozhoduje o zveřejnění či změnách díla (právní domněnka autorova souhlasu se strpěním zásahu do osobnostních práv)

§ 58 AZ

(7) Počítačové programy a databáze, jakož i kartografická díla, která nejsou kolektivními díly, se považují za zaměstnanecká díla i tehdy, byla-li autorem vytvořena na objednávku; objednatel se v takovém případě považuje za zaměstnavatele.

Ustanovení § 61 se na tato díla nevztahuje.

Ochrana autorského práva

soukromoprávní ochrana

- vydání bezdůvodného obohacení
- náhrada škody
- zdržení se závadného jednání

správněprávní ochrana

- přestupky v zákoně autorském, o přestupcích aj.

trestněprávní ochrana

- § 270 a 271
-

Vznik práv

neformálně

bez registrace

autorské právo vzniká **okamžikem vyjádření** v objektivně vnímatelné podobě

označení **Copyright**

- © jméno nositele práv, rok prvního vydání (zveřejnění) znamená „Všechna práva vyhrazena“

další dostupné licence s různým omezením

Trvání práv

práva **výkonných umělců** 50 let

práva **výrobců** 50 let od pořízení / zveřejnění / sdělení

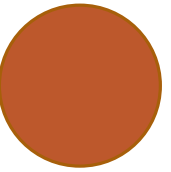
práva **vysílatelů** 50 let od prvního vysílání

práva **zveřejnitele** 25 let od zveřejnění

právo **nakladatele** 50 let od vydání díla

trvání práv **pořizovatele databáze** 15 let od pořízení / zpřístupnění

Způsoby řešení

prvky prevence

- odborná osvěta, všeobecný konsensus a závazná pravidla
- u kartografických děl např. záměrné chyby, speciální povrchy, vodoznak, apod.

prvky restrikce

- omezení dostupnosti dat, dostupnosti kartografického díla, apod.
- omezení šíření dat, přísnější vyhlášky, normy, směrnice

sankce

- řešení v případě zneužití díla
 - trestněprávní a občanskoprávní rovina
-

PRŮMYSLOVÁ PRÁVA

Průmyslová práva

průmyslová práva chrání vynálezy, zlepšovací návrhy, průmyslové vzory a užité vzory

průmyslová práva vznikají rozhodnutím příslušného správního orgánu
(**Úřad průmyslového vlastnictví**)

patenty se udělují na vynálezy, které jsou

- nové, výsledkem vynálezecké činnosti, průmyslově využitelné

za vynálezy se **nepovažují** zejména:

- objevy, vědecké teorie a matematické metody
 - estetické výtvořy
 - plány, pravidla a způsoby vykonávání duševní činnosti, hraní her nebo vykonávání obchodní činnosti, jakož i programy počítačů
-

Průmyslová práva

soubor **zvláštních právních norem**, které upravují státní ochranu předmětů průmyslového vlastnictví a vztahů z jejich uplatnění vznikajících

Průmyslová práva získávají v kartografii a geoinformatice na významu především v poslední době, s nástupem nových technologií, přístupů a pracovních postupů.

Průmyslová práva jsou oblastí duševního vlastnictví, zahrnující **práva k technickým řešením, k předmětům průmyslového výtvarnictví a práva na označení**. Jedná se o právo podléhající registraci – patenty, užité vzory, průmyslové vzory a topografie polovodičových výrobků jsou zapsané v rejstřících vedených *Úřadem průmyslového vlastnictví České republiky (ÚPV ČR)*.

Některé předměty průmyslových práv mohou být současně předmětem práva autorského. V kartografii a geoinformatice jsou většinou využívány průmyslové vzory, užité vzory a patenty.

Patent

Patent je nejvyšší úrovní zákonné ochrany vynálezů a zaručuje vlastníkovvi patentu výhradní právo k průmyslovému využití vynálezu. Udělování patentů upravuje zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů. Patenty jsou výsledkem vynálezecké činnosti a jsou průmyslově využitelné, musí přitom splňovat podmínku, že se jedná o nový dosud neobjevený princip.

Patenty se udělují na vynálezy, které jsou nové, jsou výsledkem vynálezecké činnosti a jsou průmyslově využitelné. Patentovat lze nejen nové výrobky a technologie, ale i chemicky vyrobené látky, léčiva, průmyslové produkční mikroorganismy, jakož i biotechnologické postupy a produkty získané jejich pomocí. Patentovat naopak nelze objevy nebo vědecké teorie, programy pro počítače, nové odrůdy rostlin a plemena zvířat a způsoby léčení lidí a zvířat. V případě prostorových dat se jedná o aplikaci v kartografii nebo geoinformatice.

Maximální možná délka patentové ochrany je 20 let.

Užitný vzor

Užitný vzor představuje unikátní technologické řešení, které přináší dosud nepopsané a nezavedené postupy, které jsou průmyslově využitelné. Dobu ochrany užitého vzoru upravuje zákon č. 478/1992 Sb., o užitéch vzorech, ve znění pozdějších předpisů. P

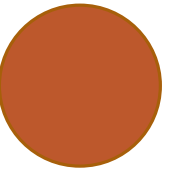
říkladem užitého vzoru je způsob získávání tematické informace z leteckých snímků za použití dosud nepoužívané kombinace spektrálních pásem pořizovaných snímků. Z možnosti ochrany užitém vzorem jsou vyloučeny všechny způsoby výroby nebo pracovní činnosti a biologické reproduktivní materiály.

Řízení je založeno na tzv. registračním principu, kdy Úřad průmyslového vlastnictví zkoumá jen splnění základních podmínek pro ochranu a zapíše užité vzor do rejstříku, aniž by zkoumal, zda předmět přihlášky je z hlediska novosti a tvůrčí úrovně způsobilý k ochraně.

Průmyslový vzor

Průmyslový vzor představuje vizuálně vnímanou vlastnost produktu. Jedná se například o znaky hlavních linií, barev, strukturu, materiál nebo zdobení. Průmyslový vzor zároveň musí být nový a unikátní. Způsob ochrany průmyslových vzorů je specifikován zákonem č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů, ve znění pozdějších předpisů.

Příkladem průmyslového vzoru je znakový klíč pro hmatové mapy – jedná se o specifický způsob realizace unikátního znakového klíče prostřednictvím 3D tisku. Ochrana průmyslového vzoru zápisem do rejstříku je určena pro řešení designérská – průmyslovým vzorem se rozumí vzhled výrobku, nikoliv např. o jeho technickou nebo konstrukční podstatu.

Chránit nebo nechránit

Vliv průmyslových práv na tvorbu politik prostorových dat je výrazně menší, než v případě autorských práv.

Zatímco prostorová data jsou velmi často vytvářena veřejnou správou a jsou poskytována ve velké míře státem, průmyslové výsledky jsou vázány spíše na akademickou a komerční sféru.

Historie průmyslových práv je poměrně zajímavě popsána v publikaci *Boje o duševní vlastnictví od Gutenberga po Gatese*.

Aplikace průmyslového práva v České republice je podrobně popsána v publikaci *Chránit/Nechránit to je otázka: Výsledky výzkumu a vývoje, jejich ochrana a komercializace*.

LICENCE

Licence

Obecně lze říci, že pokud chce někdo jiný než autor využívat existující autorské dílo, je vždy potřeba uzavřít **licenční smlouvu** (existují zákonem stanovené výjimky). Existují pro tyto účely také mezinárodně používané licence, které jsou jasně definovány, a autor dílo může publikovat přímo s jejich uvedením. V oblasti prostorových dat se liší licence pro použití v oblasti informačních technologií (geografických informačních systémů) a v oblasti kartografických produktů.

Pro prostorová data je zcela zásadní vlastností, že v řadě případů **je získávána další přidaná hodnota (nová informace) jejich vzájemnou kombinací** a následnou analýzou. Proto je velmi důležitá kompatibilita licencí.

Význam a problémy s kompatibilitou licencí jsou aktuálním tématem především s nástupem Open Dat, protože řada otevřených licencí kompatibilních není.

Jak správně datové zdroje využívat?

nejdůležitější jsou **licence a oprávnění**

- copyright ©
- public domain a GNU General Public licence
- cardware, freeware, shareware, OEM, open-source
- CreativeCommons

Záleží na tom, co je vytvářeno, **rozdílná pravidla** platí pro:

- odborné a vědecké práce (články, studie apod.)
- výukové materiály (šířené/prezentované)
- komerční využití
- šíření (i nekomerční, neziskové apod.)

Licenční smlouvy

udělení souhlasu k užití díla (výkonu, záznamu, vysílání apod.)

může uzavřít autor, dědic, zaměstnavatel, držitel licence
s možností udělovat podlicenci, kolektivní správce

obsah smlouvy

- způsob užití
- rozsah užití (množstevní, prostorový, časový)
- odměna (možno sjednat i bezúplatnou licenci)

omezení licence

- pokud není uvedeno jinak: pouze k dosažení účelu, území ČR, doba obvyklá k užití díla, max. 1 rok, množstevní rozsah obvyklý u druhu díla a způsobu užití
-

Licenční smlouvy

výhradní nebo nevýhradní

výhradní

- pouze písemně
- např. nakladatelské smlouvy, vždy výhradní

zvláštní způsob uzavírání smluv

- neurčitý okruh adresátů výzvy
- akceptace možná i bez vyrozumění navrhovatele (splnění podmínek, poskytnutí plnění apod.)

nutno sjednat **odměnu** (i v případě bezúplatnosti)

poskytování třetí osobě

- podlicence, postoupení licence (jen s písemným souhlasem autora)
-

Výjimky a omezení práv

volná užití (vymezeno v autorském zákoně)

zákonné licence – bezúplatné a úplatné

třístupňový test

- aby se v konkrétním případě jednalo o **volné užití** nebo o **bezúplatnou zákonnou licenci** musí takové užití vždy kumulativně vyhovovat všem třem podmínkám třístupňového testu, které jsou zakotveny v § 29 odst. 1 autorského zákona
 - Na základě tohoto ustanovení lze
 - výjimky a omezení práva autorského uplatnit pouze ve zvláštních případech stanovených v autorském zákoně,
 - pouze tehdy pokud takové užití díla není v rozporu s běžným způsobem užití díla
 - jen tehdy, pokud jím nejsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autora
-

Způsoby užití autorského díla

užití díla třetí osobou je možné na základě

- **smluvní licence** uzavřené mezi nabyvatelem a autorem
 - nabyvatel licence získává právo dílo sjednaným způsobem užit
 - úplatné / bezúplatné licence
 - výhradní / nevýhradní licence
 - písemná / ústní licence
 - podlicence, veřejná licence
 - **zákoné licence** vznikající ze zákona bez ohledu na vůli autora
 - rozmnoženiny na papír, citace, propagace, knihovní licence apod.
 - **volného užití** v souladu s autorským zákonem
-

Volné užití díla

osobní potřeba (nekomerční) fyzické osoby

vnitřní potřeba právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby

NEVZTAHUJE SE:

- počítačové programy
 - elektronické databáze
 - architektonická díla
 - záznam filmu v kině
 - tiskové rozmnoženiny vydaného notového záznamu
-

Citace

výňatky ze zveřejněných cizích děl je možné použít **ve svém díle**
v odůvodněné míře

- výňatky nebo drobná celá díla pro účely kritiky, recenze, vědecké nebo odborné tvorby
- vždy v souladu s poctivými zvyklostmi, pouze v nutném rozsahu
- dílo užito při vyučování pro ilustrační účel nebo při vědeckém výzkumu (nekomerčním, odpovídající rozsah)
- vždy je nutné uvést autora, název díla a pramen (je-li to možné)

vhodný například generátor na **www.citace.com**

Úřední a zpravodajská licence

pro **účely veřejné bezpečnosti**, soudního či správního řízení,
pro parlamentní jednání a pořízení zápisu o něm

užití díla ve spojitosti se **zpravodajstvím** o aktuálních událostech,
v odpovídajícím rozsahu

přetisk (i překlad článku)

politické projevy nebo **úryvky veřejných přednášek**

za hromadný sdělovací prostředek se považuje i judikatura a internet

zůstávají zachována osobnostní práva autora

vždy je potřeba uvést autora a pramen

Licence – copyright

Copyright

- výlučná práva k dílu autora
- ve většině případů trvají práva 70 let po smrti autora
- kromě autora nesmí nikdo dílo užívat bez autorova oprávnění (výjimkou jsou zákonem dané licence)

Licence – Creative Commons

Creative Commons

- licenční smlouvy uzavřené podle autorského zákona, které umožňují autorům jednoduchým způsobem určit podmínky užití díla při bezúplatném poskytování licence
- podmínky se vyjadřují kombinací různých licenčních prvků, vycházejí z konceptu „některá práva vyhrazena“
- licence je nabízena a poskytována neurčitému okruhu osob, smlouvu lze uzavřít, i když se o tom autor nedozví
- podmínkou všech licencí je uvedení autora původního díla, licence je nabízena bezúplatně, jsou nevýhradní

Licence – Creative Commons

Označení licence	Práva		Povinnosti			Název licence
BY						Uveďte autora
BY-SA						Uveďte autora – Zachovejte licenci
BY-ND						Uveďte autora – Nezasahujte do díla
BY-NC						Uveďte autora – Nevyužívejte komerčně
BY-NC-SA						Uveďte autora – Nevyužívejte komerčně – Zachovejte licenci
BY-NC-ND						Uveďte autora – Nevyužívejte komerčně – Nezasahujte do díla

Licence a jejich kompatibilita

	PUBLIC DOMAIN	CC0	CC BY	CC BY-SA	CC BY-NC	CC BY-ND	CC BY-NC-SA	CC BY-NC-ND
PUBLIC DOMAIN	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
CC0	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
CC BY	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
CC BY-SA	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗
CC BY-NC	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✗
CC BY-ND	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
CC BY-NC-SA	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✗
CC BY-NC-ND	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗

Creative Commons – 4.0

současně nejnovější verze licencí

- CC BY 4.0
 - CC BY-NC 4.0
 - CC BY-SA 4.0
 - CC BY-ND 4.0
 - CC BY-NC-SA 4.0
 - CC BY-NC-ND 4.0
-
-

Open Data Commons

k dispozici zatím pouze **anglicky**

tři úrovně licence

- **Public Domain Dedication and Licence (PDDL)**
Public Domain pro databáze
 - **Attribution Licence (OCD-By)**
Licence pro data v databázi
 - **Open Database Licence (ODC-ODbL)**
Attribution Share-Alike pro databáze
-

Příklad: OSM

OpenStreetMap[®] jsou svobodná data, která za podmínek Open Data Commons Open Database License (ODbL) nabízí nadace OpenStreetMap Foundation (OSMF)

- smíte kopírovat, distribuovat, sdělovat veřejnosti a upravovat naše data, pokud jako zdroj uvedete OpenStreetMap a jeho přispěvatele
- pokud naše data budete upravovat nebo je použijete ve svém díle, musíte výsledek šířit pod stejnou licenci. Vaše práva a povinnosti jsou vysvětleny v plném licenčním ujednání.

kartografická díla jsou k dispozici pod licenci **Creative Commons Uvedte autora-Zachovejte licenci 2.0 (CC-BY-SA)**

uvádění autorství „© Přispěvatelé OpenStreetMap“.

Licence u software

OEM software

- je součástí PC, tiskárny, nejčastěji např. Windows u nového notebooku

DEMO software

- plné programy, mají zablokované určité funkce

TRIAL software

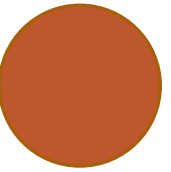
- zkušební verze, ostré, plné, ale jen na určitou dobu (např. 30 dní)

shareware

- lze nainstalovat, pracovat s ním, po určité době třeba poslat poplatek (většinou malá částka)

freeware

- použití, šíření zdarma, nesmí se prodávat, měnit
-

Licence u software

Public Domain

- k volnému užití, autor může povolit úpravy v něm

open-source (svobodný software)

- free software, šířený pod licencí Open Source, GPL, programy s uvedením zdrojových textů, každý ho může upravovat, opravovat chyby, používat, poskytovat dále jako Open Source

donationware

- zaplacení tohoto software je čistě dobrovolné

adware

- užívání software šířeného pod touto licencí je bezplatné, ale v programu se zobrazuje reklama, ze které je jeho vývoj placen
-

SOUČASNÉ PROBLÉMY

LEGISLATIVA, INFORMAČNÍ ZÁKONY, POSKYTOVÁNÍ DAT

Informační zákony

právo na informace je v České republice zakotveno v *Listině základních práv a svobod*

Informační zákony:

- zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, účinný od 1. 7. 1998,
- zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, účinný od 1. 1. 2000).

Analýza zákona o svobodném přístupu k informacím (Ministerstvo vnitra ČR, 2007)

- vyplynuly problémy, které se v praxi objevují – jednalo se především o některá obtížně aplikovatelná ustanovení, která by bylo třeba z důvodu odstranění nejasností a zvýšení instruktivnosti zákona upravit
 - konkrétně jmenovanými okruhy byla přesná specifikace povinných subjektů, úprava procesních ustanovení pro postup povinného subjektu při vyřizování žádosti o poskytnutí informací, upřesnění některých důvodů pro odmítnutí žádosti a zavedení opatření proti záměrnému porušování zákona č. 106/1999 Sb. povinnými subjekty a zjevnému zneužívání či obstrukčnímu užívání zákona ze strany jednotlivých žadatelů. K problematice zákona o svobodném přístupu existuje poměrně rozsáhlá judikatura Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu ČR.
-

Jak moc je to aktuální téma?

Problematikou poskytování informací veřejnou správou se zabývá také řada zájmových organizací. Obecně se jedná o skupiny aktivní v oblasti otevřených dat a otevřené a společnosti, například *Otevřená společnost*.

Příkladem v oblasti životního prostředí jsou *Zelený kruh*, *Ekologický právní servis*, *Ateliér pro životní prostředí* a *Justice and Environment – European Network of Environmental Law Organisation*.

Nejblíže geoinformatické jsou aktivity Jana Cibulky – **Datastory.cz**

Zákon 106/1999 Sb.

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, zjednodušeně říká, že státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány, veřejné instituce a další definované subjekty, jsou povinny poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, a to na základě ústní nebo písemné žádosti fyzických a právnických osob.

Současně platí, že *„Informační zákon se nevztahuje na poskytování informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, a dalších informací, pokud zvláštní zákon (např. zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí) upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací.“*

Zákon 106/1999 Sb.

K zákonu č. 106/1999 Sb. byla vydána již řada rozhodnutí. Málokterá z nich lze však efektivně navázat na geodata a prostorové databáze.

Z hlediska terminologie je významné rozhodnutí č. 74 (číslo 1/2004, ročník 2 Sbírky Nejvyššího správního soudu – podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2003, č. j. 5 A 119/2001-38), kde je stanoveno, že „*Při výkladu pojmu »informace« ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, jenž je realizací čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, je nutné zvolit takový postup, který ve svých důsledcích fakticky nezužuje rozsah ústavně zaručených práv, jinak by se orgán aplikující právo dostal do rozporu jednak s obecnou zásadou výkladu ve prospěch základních práv a svobod a jednak s příkazem šetření smyslu práv a nezneužívání možných omezení (čl. 4 odst. 4 Listiny),“*

Zákon 106/1999 Sb.

Z hlediska **databází** je pak zajímavý například rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 7. 6. 2013, č. j. 62 A 26/2012-129, kdy se domáhala poskytnutí informací akciová společnost *Seznam.cz* proti Ministerstvu dopravy ČR. Společnost *Seznam.cz* požadovala po Ministerstvu dopravy kompletní aktualizované údaje ve zdrojových formátech, ministerstvo sice informace poskytlo, nikoli však v požadovaném formátu s tím, že tuto databázi spravuje společnost CHAPS, která byla na základě smlouvy uzavřené se žalovaným pověřena k vedení celostátního informačního systému o jízdách v řádech podle § 17 odst. 2 zákona o silniční dopravě.

Zajímavé na rozsudku je, že nikdo nezpochybňuje právo žadatele na databázi, rozpor byl pouze v tom, zda jej musí poskytnout společnost CHAPS či nikoliv.

Zákon 123/1998 Sb.

Zatímco zákon č. 106/1999 Sb. vůbec nepracuje s termínem „prostorová data“, geodata, databáze a další, starší zákon č. **123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí**, ve znění pozdějších předpisů, tyto pojmy zavádí – jsou zde explicitně zmíněny služby založené na prostorových datech a sdílení prostorových dat ve veřejné správě.

Důvodem je, že **Ministerstvo životního prostředí je správcem geoportálu**, kde jsou tyto služby poskytovány. Hovoří se zde i o zpoplatnění, a to v §11c, odst. 3: *„Prostorová data a služby založené na prostorových datech **mohou být zpřístupněny za úplatu**, pokud dále není stanoveno jinak. Prostorová data povinných subjektů a jiných poskytovatelů prostorových dat odpovídající tématům v prováděcím právním předpise a služby založené na prostorových datech mohou být zpoplatněny částkou, která nepřesáhne minimální výši nezbytnou k zajištění potřebné kvality a zpřístupňování prostorových dat a služeb založených na prostorových datech.“*

Datastory.cz

Již zmíněný novinář Jan Cibulka vznesl na Český úřad zeměměřický akatastrální žádost o informace v podobě dat digitálního modelu reliéfu 5. generace. Český úřad zeměměřický a katastrální však tato data běžně prodává dle vlastního stanoveného ceníku. Jak ale zákon č. 106/1999 Sb. říká „*povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli,*“ což samozřejmě neodpovídá cenám v oficiálním ceníku. Český úřad zeměměřický a katastrální se ve svém odmítnutí však dopustil řady nepřesností a chyb, na něž Cibulka poukázal.

Spor ještě neskončil a bude velmi zajímavé, jaký bude výsledek. Lze totiž očekávat, že v návaznosti na výsledek uvedeného sporu bude změněna či přizpůsobena politika poskytování prostorových dat veřejnou správou.

Nejčastěji vyhledávané

[Ústava](#) [Knihovna](#)[Ústavní stížnost](#)[Úřední deska](#) [Kontakty](#)[Podatelna](#) [Jednání soudu](#)[Soudci](#) [Lidská práva](#)[Výroční zpráva](#)[Úvod](#) — [Aktuálně](#) — Právo na svobodný přístup k informacím vs. ochrana práv k výsledkům tvůrčí činnosti

Právo na svobodný přístup k informacím vs. ochrana práv k výsledkům tvůrčí činnosti

28.03.2017

Ústavní soud, Brno, TZ 29/2017

IV. senát Ústavního soudu (soudce zpravodaj Jaromír Jirsa) vyhověl ústavní stížnosti stěžovatelky a zrušil rozsudek Nejvyššího správního soudu a rozsudek Městského soudu v Praze, neboť jimi bylo porušeno základní právo stěžovatelky na spravedlivý proces.

Stěžovatelka neuspěla u Ministerstva zdravotnictví se svou žádostí podanou na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, kterou se domáhala poskytnutí právní analýzy týkající se právní odpovědnosti rodičů za újmu způsobenou dítěti v souvislosti s plánovaným domácím porodem. Následně se proti odmítnutí marně bránila žalobou ve správním soudnictví. Obecné soudy dospěly k závěru, že informaci nelze podat, protože by tím byla porušena ochrana práv třetích osob k předmětu autorského práva. Právní analýzu si ministerstvo totiž nechalo zpracovat od advokátní kanceláře a hradilo ji z veřejných prostředků, jde tedy o autorské dílo. Soudy zohlednily, že analýza byla zpracována na základě smlouvy o poskytování právních služeb, která neobsahuje licenční ujednání ve smyslu autorského zákona. Podle nich z toho vyplývá, že je ministerstvo oprávněno použít analýzu výhradně pro sebe a svou vnitřní potřebu a bylo by v rozporu se smyslem a účelem zákona, kdyby byla bez dalšího poskytnuta třetím osobám s prostým odkazem na jejich právo na informace. Stěžovatelka v řízení před Ústavním soudem tvrdila, že postupem obecných soudů došlo k zásahu do jejího práva na informace podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod.

Ústavní soud dospěl k závěru, že ústavní stížnost je důvodná. Ústavní soud zrušil napadená rozhodnutí správních soudů proto, že se nedostatečně zabývaly povahou požadované informace a tím, nakolik by její zpřístupnění znamenalo skutečné, materiální porušení autorských práv, a to případně i s ohledem na obsah právní analýzy. Soudy se nezabývaly charakterem konkrétního dokumentu ani obecnější úvahou, nakolik právní analýza vůbec může být kvalifikovaným předmětem autorského práva. Nezohlednily, že právní posouzení tohoto druhu může představovat

Honza Cibulka

Mar 28 · 1 min read

Hledali, nenašli

Devátý senát Nejvyššího správního celých sedm měsíců hledal alespoň nějaké stopy po odůvodnění, které ve svém rozsudku snad mohl zanechat senát 11. Městského soudu v Praze, nicméně neúspěšně.

Kauza autorskoprávní ochrany mapy policejních rajónů se tak vrací zpět do Prahy...

[Read more...](#)

Honza Cibulka

Feb 15 · 1 min read

ČÚZK otevřel data včetně ZABAGEDu

Edit 16. února 2016: Úřad stahování dat zablokoval, správná možnost tedy byla za b): Barák o několika stovkách expertů si neumí nastavit svou primární technologii. Nicméně jak napovídá Google, na jiných úřadech si za svou otevřeností stojí.

[Read more...](#)

Datastory.cz

Svobodný přístup k informacím v reálu.

[More information](#)

FOLLOWERS

11

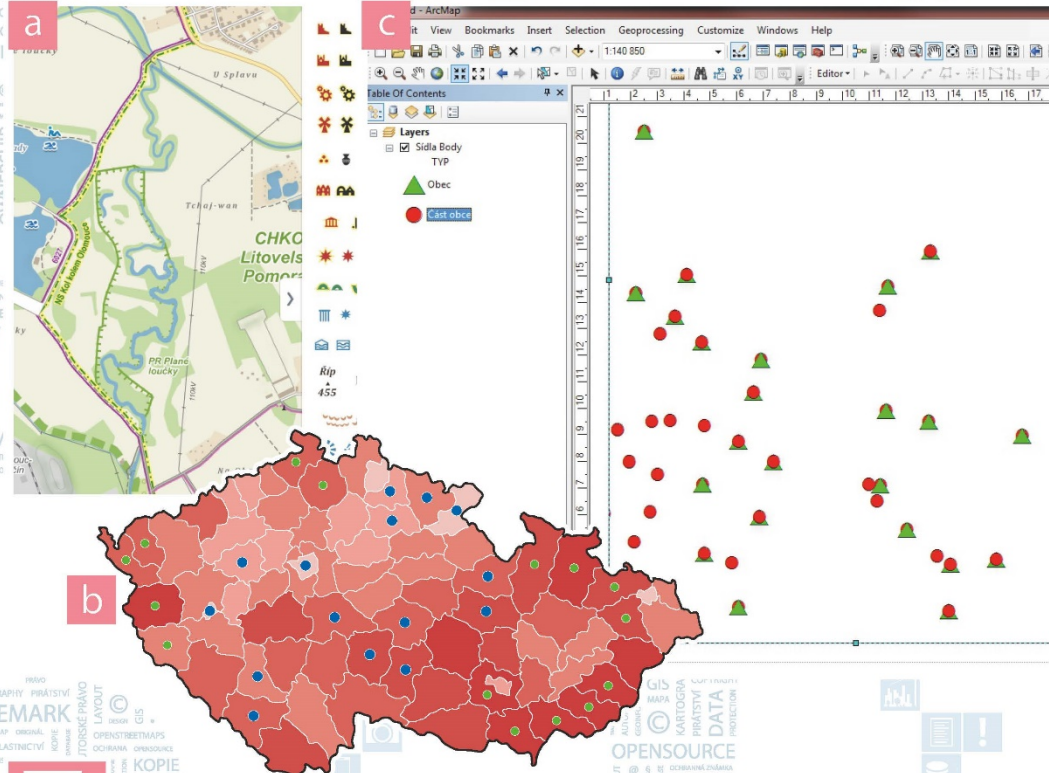
ELSEWHERE

PRAKTICKÉ PŘÍKLADY A NÁVODY

ZNAKOVÝ KLÍČ - BODOVÉ ZNAKY

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

a

b

c

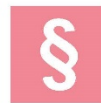
d

Bodové znaky jsou používány v procesu kartografické tvorby pro bodové jevy nebo pro plošné jevy, které v daném měřítku mapy není možné nebo vhodné vyjadřovat areálovým znakem. Existují čtyři základní druhy bodových znaků - geometrické (kruh, čtverec), symbolické (obálka, věž kostela, hradby), obrázkové (konkrétní jedinečný objekt, například Olomoucký orloj) a alfanumerické (letopočet válečného konfliktu, chemická značka).

Parametry bodových znaků jsou tvar, velikost, struktura, výplň a orientace. Znak má také polohové určení, které je ve znaku vnímáno jako vztažný bod. Ve znakovém klíči je důležité, aby všechny tyto parametry byly podrobně definovány (veškeré tloušťky linie, kódy barev v určitém barevném modelu apod.).

Nejdůležitějším základním znakem autorského díla je **jedinečnost**. Na ukázce (a) je mapa společnosti Seznam.cz (aplikace Mapy.cz). Bodové znaky jsou převážně symbolické. Jednotlivě nesplňují podmínku jedinečnosti, ale jako souborný znakový klíč kombinace parametrů jednotlivých znaků unikátní je. Na ukázce (b) jsou jednoduché geometrické znaky vybrané z nabídky symbolologie ArcMap. Takové dílo neobsahuje tvůrčí vnos, není jedinečné a nejedná se o autorské dílo. Na ukázce (c) je ukázka autorského díla. Znakový klíč je jedinečný, kombinace parametrů a tvůrčí vnos vytvářejí ze souboru znaků autorské dílo.

Geometrické a alfanumerické znaky budou splňovat podmínku jedinečnosti jen výjimečně, obecně se ve většině případů nejedná o unikátní dílo a proto není znakový klíč autorský chráněn. U symbolických znaků záleží na tom, zda jsou například vybrány z již existujícího fontu - pak by nebyla splněna podmínka tvůrčího vnosu ani jedinečnosti. V případě tvorby vlastních symbolických znaků nebo jejich sady, může znakový klíč splňovat parametry autorského díla.

Záleží na tom, zda je hodnocen **znakový klíč** jako soubor více (často několika desítek) znaků nebo zda je hodnocen jeden **samostatný znak**.

Samostatný **bodový znak** splňuje podmínky tvůrčího vnosu a jedinečnosti většinou u obrázkových znaků, ojedinele u znaků symbolických. Geometrické a alfanumerické znaky zpravidla tyto podmínky splňovat nebudou.

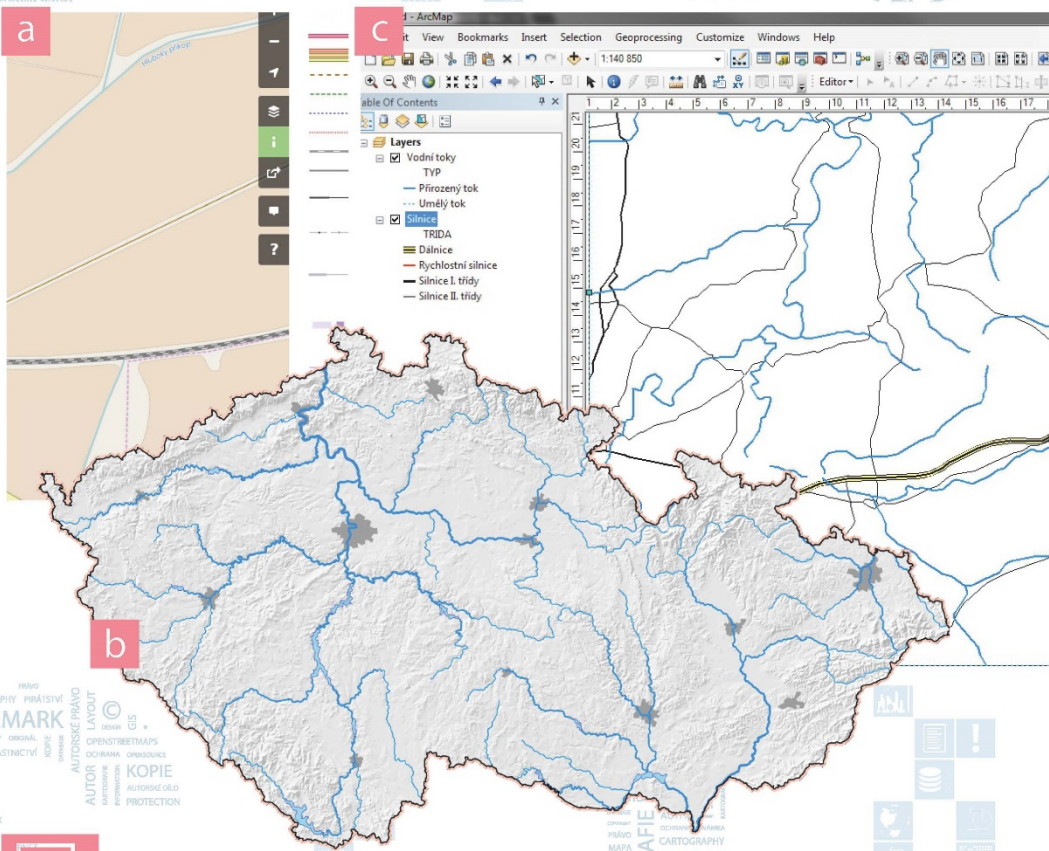
Znakový klíč jako **soubor prvků** může vykazovat tvůrčí vnos a jedinečnost na základě kombinace parametrů jednotlivých znaků. Pravděpodobnost, že by vzniklo náhodně stejné dílo z ruky jiného autora však musí být téměř nulová.

Zkuste navrhnout ukázkové příklady pro jednotlivé druhy bodových znaků.

ZNAKOVÝ KLÍČ - LINIOVÉ ZNAKY

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Liniové znaky jsou používány v procesu kartografické tvorby pro liniové jevy nebo pro plošné jevy, liniového charakteru které v daném měřítku mapy není možné nebo vhodné vyjadřovat areálovým znakem. Mezi základní druhy liniových znaků patří linie identifikační, hraniční a pohybové. Linie mohou být plně přerušované, čerchované, tečkované (většinou pro identifikační a hraniční liniové znaky), pohybové liniové znaky jsou většinou znázorněny v podobě šípky.

Parametry liniových znaků jsou struktura, tloušťka, barva a orientace (podélná a příčná).

Nejdůležitějším základním znakem autorského díla je **jedinečnost**. Na ukázkách jsou příklady různých liniových znaků. Liniové znaky mají málokdy unikátní strukturu nebo provedení, ve většině případů se jedná o linie různé tloušťky a barvy. Tloušťka, barva ani orientace většinou nejsou jedinečné, často je proto pro vznik autorského práva ke konkrétnímu znaku důležitá jedinečnost použité struktury.

Tento výukový materiál vznikl v rámci realizace projektu spolufinancovaného Technologickou agenturou ČR TD020320 Zvýšení efektivity ochrany autorského práva v kartografii a geoinformatice

Výstup TD020320V003-02

Záleží na tom, zda je hodnocen **znakový klíč** jako soubor více (často několika desítek) znaků nebo zda je hodnocen jeden **samostatný znak**.

Samostatný **liniový znak** splňuje podmínky tvůrčího vnosu a jedinečnosti málokdy. Případem, kdy by podmínku splňoval, by byl například strukturovaný znak ze symbolických vlastně autorsky vytvořených symbolů.

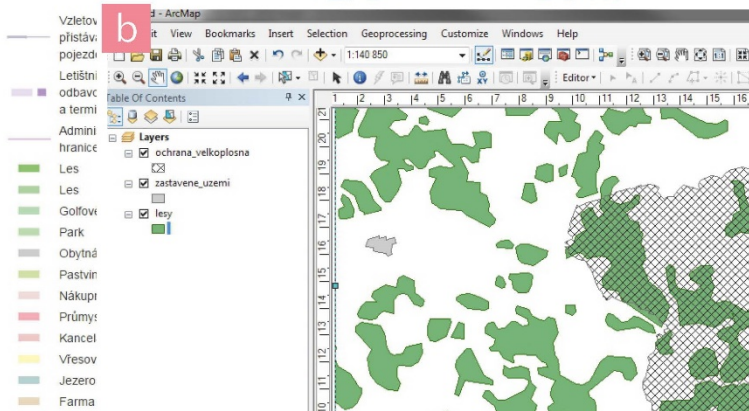
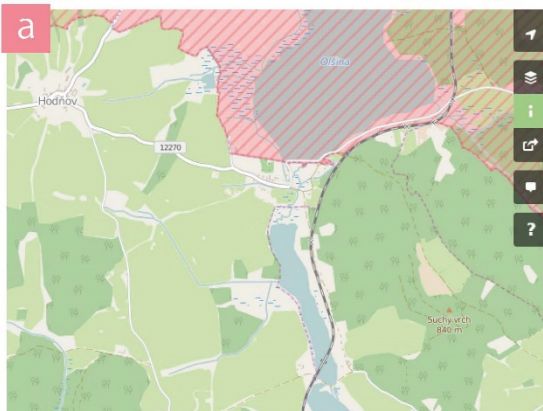
Znakový klíč jako **soubor prvků** může vykazovat tvůrčí vnos a jedinečnost na základě kombinace parametrů jednotlivých znaků. Pravděpodobnost, že by vzniklo náhodně stejné dílo z ruky jiného autora však musí být téměř nulová.

Liniové znaky jsou většinou vyjadřovány jednoduchými formami. Napadá Vás, jaké liniové znaky by mohly splňovat parametry autorského díla? Jak byste takovou linii popsali?

ZNAKOVÝ KLÍČ - AREÁLOVÉ ZNAKY

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Areálové znaky jsou používány v procesu kartografické tvorby pro plošné jevy.

Parametry areálových znaků jsou výplň a obrys. Obrys má stejné parametry jako liniový znak, tj. strukturu, tloušťku, barvu a orientaci. Výplň může být barvou (jednotnou nebo přechodem), rastrom (liniový, bodový, vzorkový) nebo může být areál vymezen pouze umístěním textu.

Nejdůležitějším základním znakem autorského díla je **jedinečnost**. Na ukázkách jsou příklady různých areálových znaků. Areálové znaky mají málokdy unikátní obrys nebo barvu. Může však nastat případ, kdy výplň bude tvořit takový vzorkový rastr, který je tvůrčím dílem autora. Ukázky (a), (b) i (c) z názornují jednoduché provedení areálových znaků barevnou výplní.

Výstup TD020320V003-03

Tento výukový materiál vznikl v rámci realizace projektu spolufinancovaného Technologickou agenturou ČR TD020320 Zvýšení efektivity ochrany autorského práva v kartografii a geoinformatice

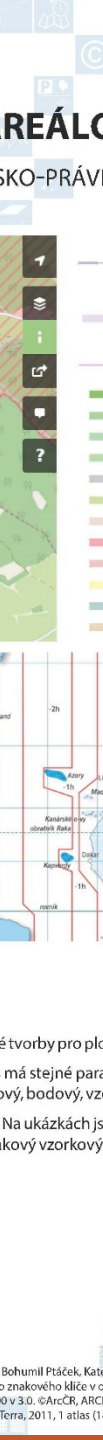
Záleží na tom, zda je hodnocen **znakový klíč** jako soubor více (často několika desítek) znaků nebo zda je hodnocen jeden **samostatný znak**.

Samostatný **areálový znak** splňuje podmínky tvůrčího vnosu a jedinečnosti málokdy. Případem, kdy by podmínku splňoval, by byl například speciální vzorek výplně nebo rastr z výtvarně tvůrčí formou zpracovaných symbolů-

Znakový klíč jako **soubor prvků** může vykazovat tvůrčí vnos a jedinečnost na základě kombinace parametrů jednotlivých znaků. Pravděpodobnost, že by vzniklo náhodně stejné dílo z ruky jiného autora však musí být téměř nulová.

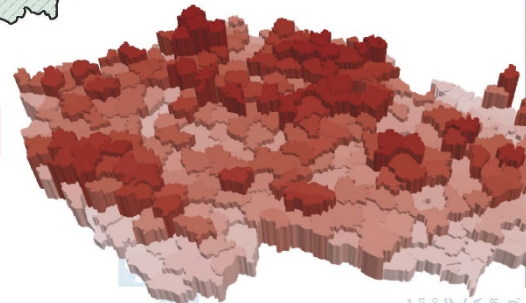
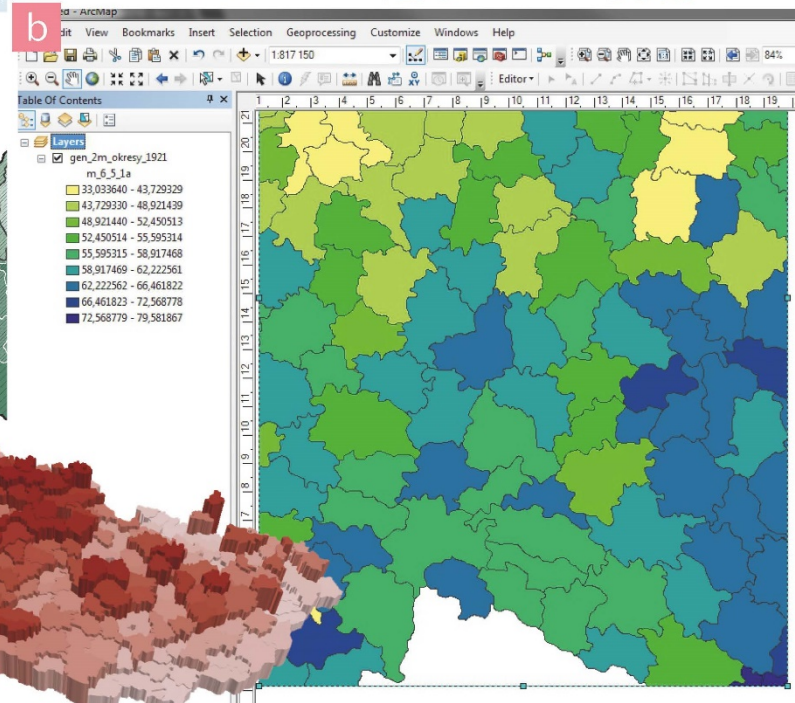
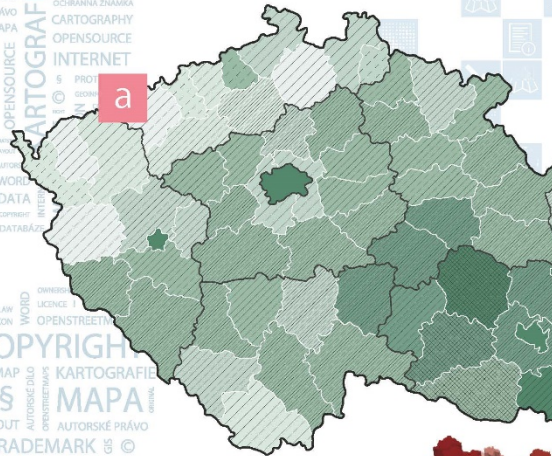

Areálové znaky jsou většinou vyjadřovány jednoduchými formami. Napadá Vás, jaké areálové znaky by mohly splňovat parametry autorského díla? Dokázali byste takový znak navrhnout?

KARTOGRAM

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Kartogram je jedna z nejčastěji používanějších vyjadřovacích metod tematické kartografie. Jedná se o tematickou mapu, ve které je arealovými znaky graficky vyjádřena (barvou či rastroem) intenzita jevu ve sledovaném území. Kartogram vyjadřuje relativní hodnoty vztažené k území, na kterém je hodnota prezentována.

Příklad (a) ukazuje kombinaci barevného a rastrového kartogramu, příklad (b) ukázkou jednoduchého barevného kartogramu a příklad (c) znázorňuje jednoduchý 3D kartogram. Ani jeden z prezentovaných kartogramů není sám o sobě autorským dílem. Autorským dílem však může být výsledné mapové dílo s umístěním všech kompozičních prvků.

U kartogramu většinou není splněna **podmínka jedinečnosti**, protože jsou využity jednoduchá barevná schémata (barevné stupnice) v administrativních jednotkách.

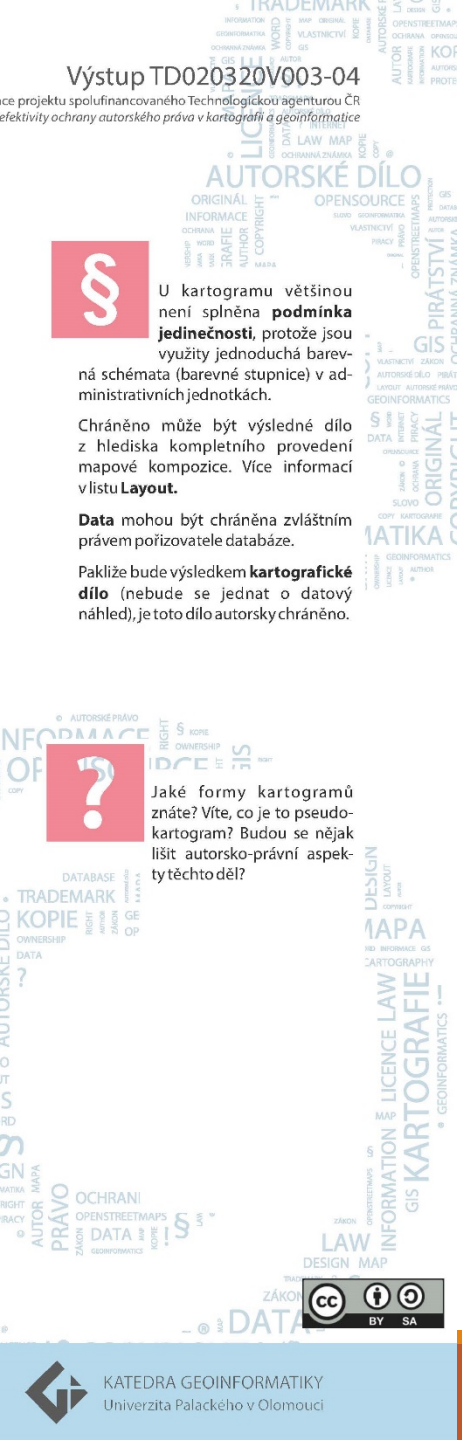
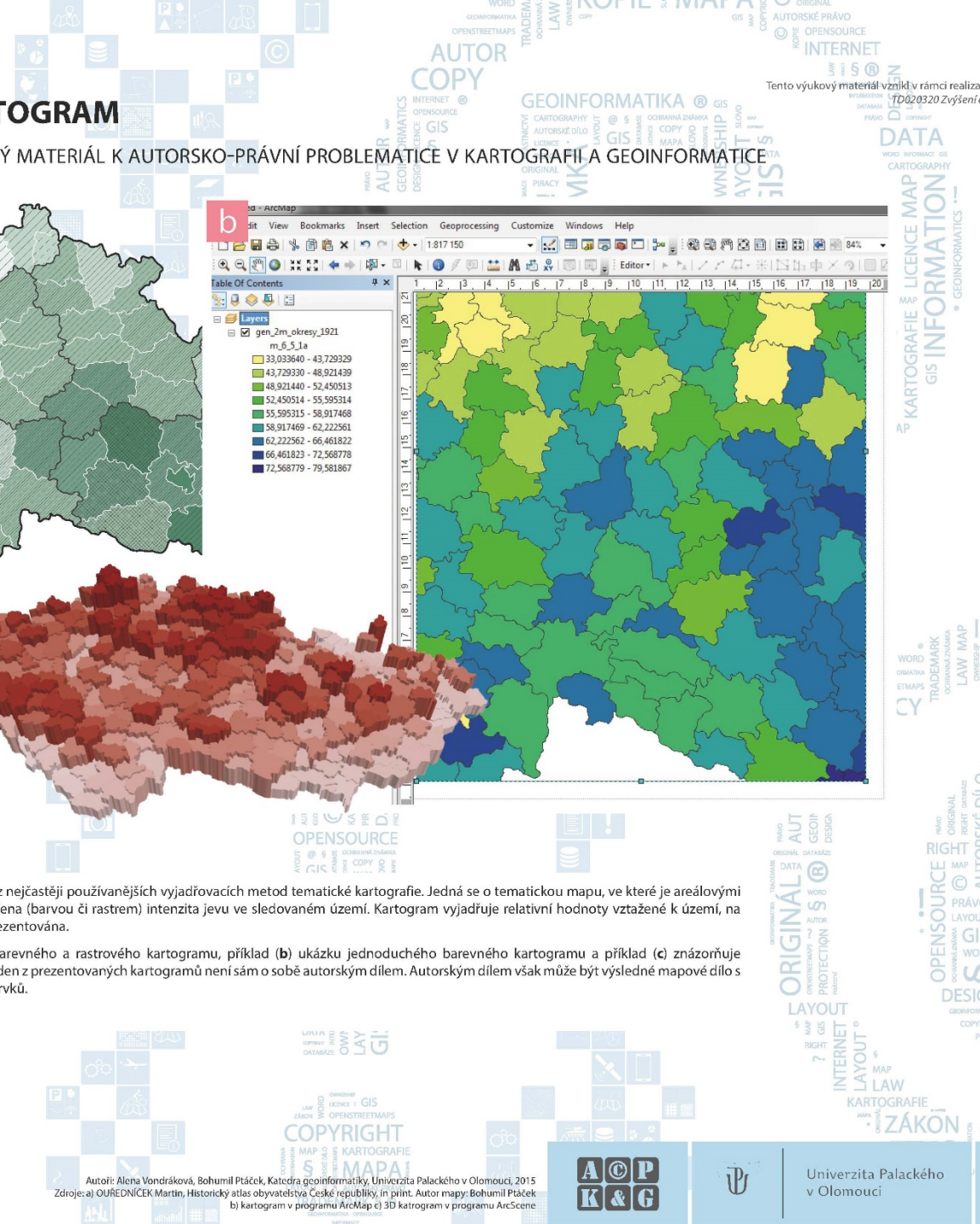
Chráněno může být výsledné dílo z hlediska kompletního provedení mapové kompozice. Více informací v listu **Layout**.

Data mohou být chráněna zvláštním právem pořizovatele databáze.

Pakliže bude výsledkem **kartografické dílo** (nebude se jednat o datový náhled), je toto dílo autorsky chráněno.

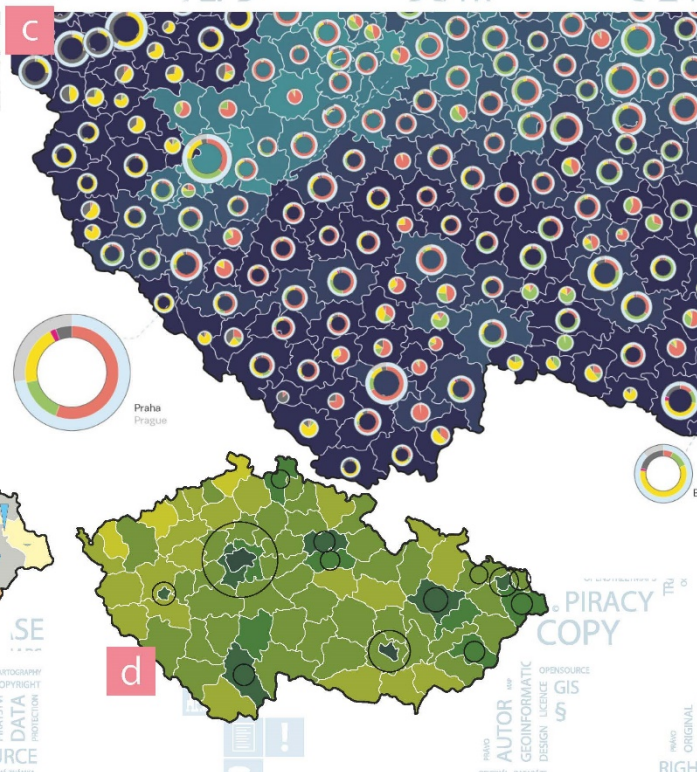
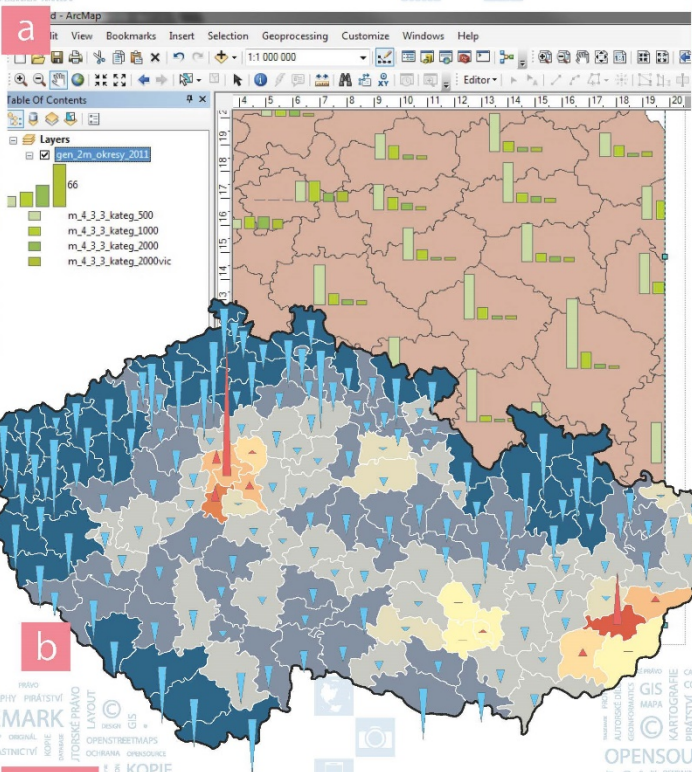

Jaké formy kartogramů znáte? Víte, co je to pseudo-kartogram? Budou se nějak lišit autorsko-právní aspekty těchto děl?

KARTODIAGRAM

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Kartodiagram je jednou z často využívaných metod tematické kartografie pro znázornění statistických dat. Kartodiagram může znázorňovat data pro bodové, liniové i plošné jevy. Parametrem, který vyjadřuje kvantitu jevu je zpravidla velikost (bodový znak) nebo tloušťka (liniový znak). Kartodiagram vyjadřuje absolutní hodnoty jevu. Často je využívána kombinace kartodiagramu a podkadového kartogramu (relativní data).

Příklad (a) znázorňuje jednoduchý sloupcový kartodiagram v prostředí ArcMap. Příklad (b) ukazuje méně tradiční formu kartodiagramu, výsledné kartografické dílo může být autorským dílem, ale samotné provedení kartodiagramu podmínku unikátnosti nespĺňuje. Není tomu tak ani u příkladu (c), přestože se jedná také o netradiční formu kartodiagramu. Kombinace se znakovým klíčem však může vytvořit jedinečnou kombinaci parametrů. Ukázka (d) je nejjednodušší, není zde žádný tvůrčí vnos (jedná se o jednoduchý kartodiagram s podkladem kartogramu).

Výstup TD020320V003-05

Tento výukový materiál vznikl v rámci realizace projektu spolufinancovaného Technologickou agenturou ČR TD020320 Zvýšení efektivity ochrany autorského práva v kartografii a geoinformatice

Jednoduché kartodiagramy pravděpodobně nikdy nebudou splňovat podmínku jedinečnosti a nebudou tak autorským dílem. Čím bude kartodiagram **složitější**, tím vyšší je pravděpodobnost vzniku autorského díla. Příkladem takového kartodiagramu může být autorsky vytvořený symbol, jehož velikost bude znázorňovat hodnotu vyjadřovaného jevu.

Data mohou být chráněna zvláštním právem pořizovatele databáze.

Pakliže bude výsledkem **kartografické dílo** (nebude se jednat o datový náhled), je toto dílo autorsky chráněno.

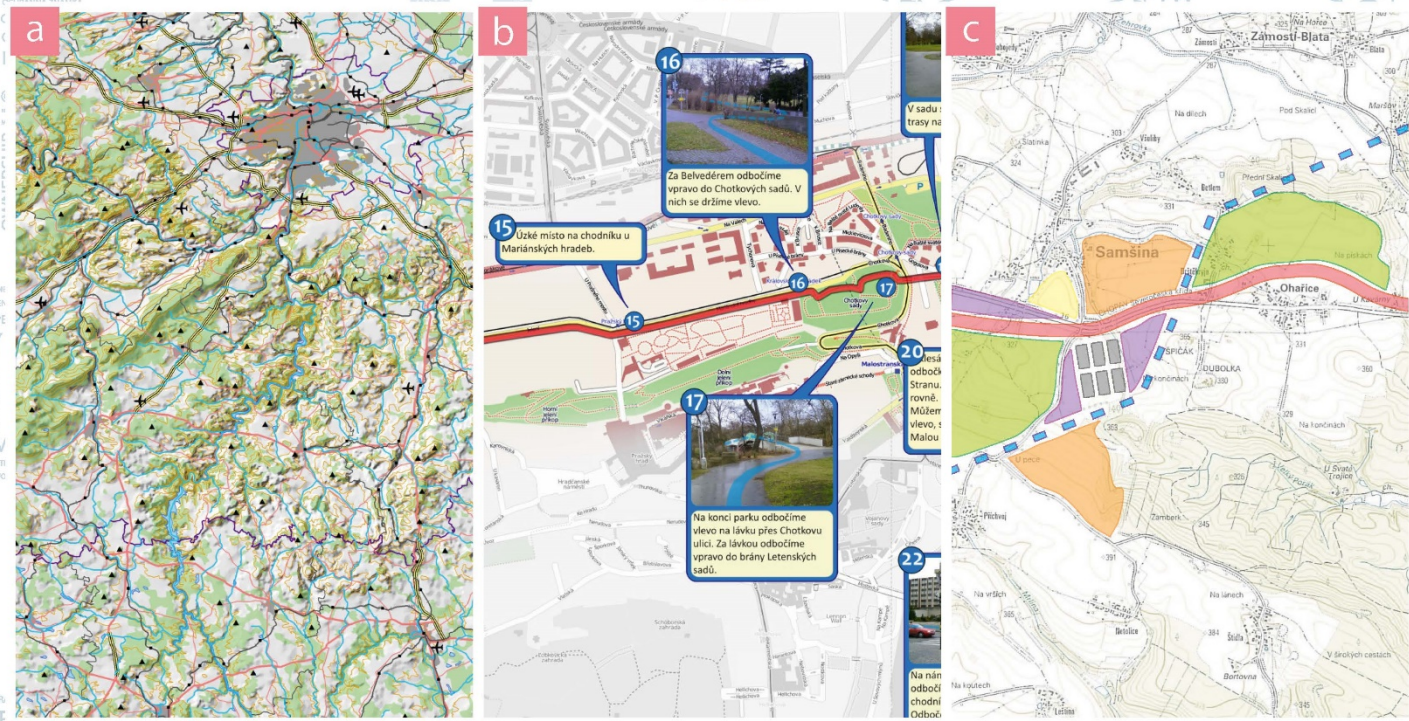
Vymyslete příklad kartodiagramu, který **NENÍ** autorským dílem a příklad kartodiagramu, který **JE** autorským dílem.

TOPOGRAFICKÝ PODKLAD

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Topografický podklad je důležitou součástí mapového díla, slouží k určení topologie jednotlivých prvků mapové tematiky a prostorové lokalizuje prvky tematického obsahu mapy. Topografický podklad obsahuje pouze prvky topologicky důležité. Zpravidla jsou jako topografický podklad používány datové vrstvy pro vodstvo, komunikace, sídla, administrativní hranice, případně topologické prvky s vazbou na hlavní tematiku mapy.

Příklad (a) znázorňuje podklad vytvořený z databáze ArcCR 500, příklad (b) autorskou mapu a příklad (c) obsahuje ukázkou státního mapového díla - Základní mapy v měřítku 1:10 000 s tematickou nadstavbou pro fiktivní územní studii.

Výstup TD020320V003-06

Tento výukový materiál vznikl v rámci realizace projektu spolufinancovaného Technologickou agenturou ČR TD020320 Zvýšení efektivity ochrany autorského práva v kartografii a geoinformatice

V případě topografického podkladu je potřeba rozlišit základní složky. **Znakový klíč** topografického podkladu většinou unikátní není.

Data mohou být chráněna zvláštním právem pořizovatele databáze.

Výsledné **kartografické dílo** autorským dílem je.

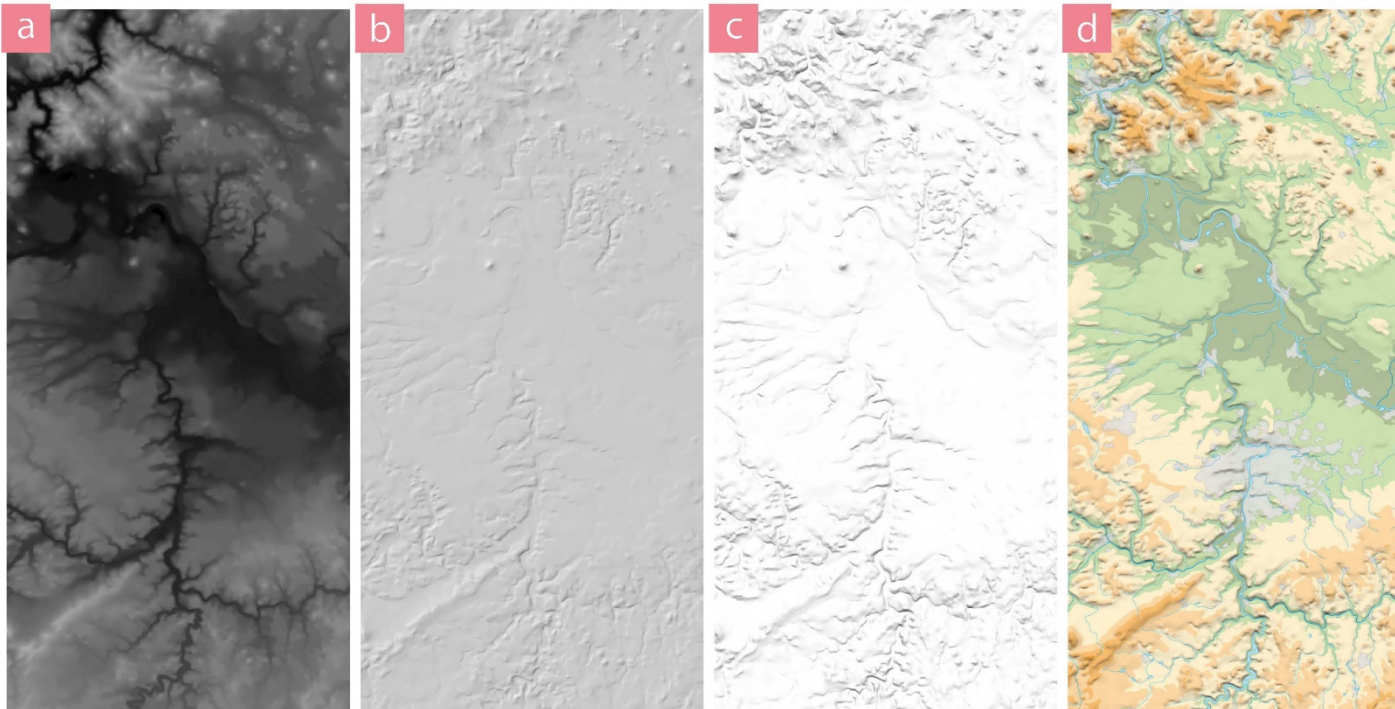

V jakém případě by ukázka (a) nebyla topografickým podkladem, ale tematickou mapou? Může taková situace nastat?

DIGITÁLNÍ MODELY TERÉNU

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Digitální modely terénu jsou digitální reprezentací reliéfu. Používané jsou také výrazy DMR - digitální model reliéfu a DSM - Digital Surface Model. Jedná se o soubor statistických dat o reliéfu ve formě bodů se souřadnicemi X, Y, Z v definovaném souřadnicovém systému.

Základem DMR je datová sada, která sama o sobě v principu není autorským dílem. Může však být za účelem zpřehlednění či odlišení nebo zvýraznění některých prvků specificky upravena, čímž pádem by bylo užito tvůrčí činnosti a výsledek by byl autorským právem chráněn.

Jedná se o produkt získaný za pomoci automatického skenování, snímkování atd. Surová data nejsou výstupem tvůrčí činnosti. Nicméně proces tvorby modelu může obsahovat prvky tvůrčí činnosti ve smyslu úprav kvality a přesnosti výsledného modelu. Na celý model lze pohlížet jako na databázi a tudíž ho lze chránit zvláštním právem pořizovatele databáze.

Výstup TD020320V003-07

Tento výukový materiál vznikl v rámci realizace projektu spolufinancovaného Technologickou agenturou ČR TD020320 Zvýšení efektivity ochrany autorského práva v kartografii a geoinformatice

Je podstatné rozlišit, zda je hodnocena **vizualizace** DMR nebo jeho datová podoba. DMR **databáze** je chráněna zvláštním právem pořizovatele databáze. Vizualizace používá autorské právní ochrany na základě svých vyjadřovacích metod.

Znakový klíč DMR (barevné areály, izoliny apod.) zpravidla nebudou splňovat podmínku unikátnosti. Datová složka však používá zvláštní ochrany.

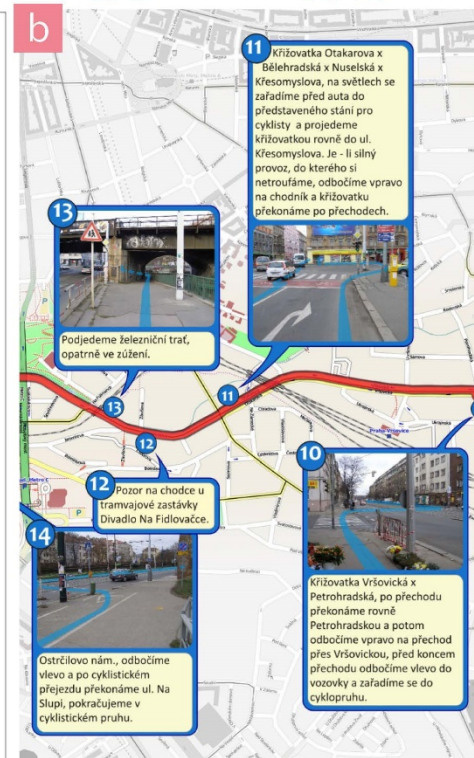
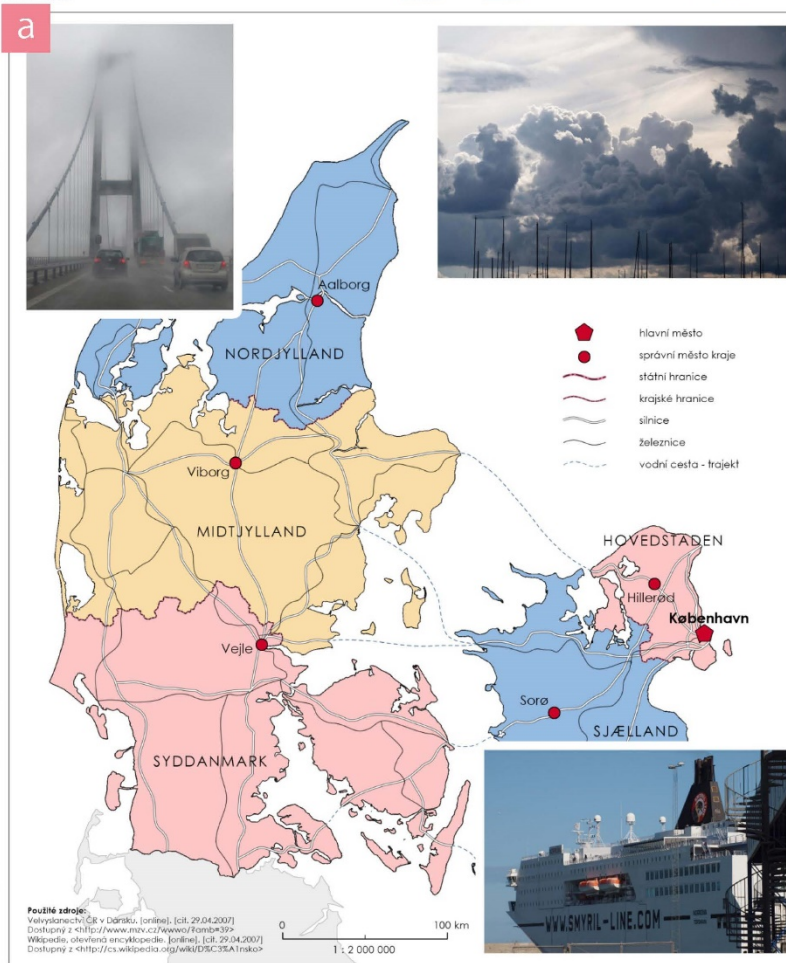
Pakliže bude výsledkem **kartografické dílo**, je toto dílo autorský chráněno.

Jak se liší digitální model terénu a digitální model povrchu? Má to vliv na autorsko-právní ochranu?

NADSTAVBOVÉ KOMPOZIČNÍ PRVKY - FOTOGRAFIE

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Fotografie je zachycením obrazu na záznamovém zařízení pomocí specifických reakcí na světlo. Fotografie je autorským dílem, protože se jedná o jedinečný tvůrčí výsledek činnosti autora, vyjádřený v objektivně vnímatelné podobě (včetně elektronické) a také je fotografické dílo přímo v autorském zákoně uvedeno jako příklad autorského díla. Nezáleží přitom na objektivních ani subjektivních kvalitách díla.

Na příkladu (a) jsou umístěny fotky volně v kompozici, na příkladu (b) jsou součástí mapového obsahu.

Fotografie je **autorsky chráněna** již okamžikem svého vzniku. Obecně platí ve chvíli vzniku autorského díla plná autorsko-právní ochrana. Proto je třeba na tuto ochranu důkladně dbát při používání fotografií jako nadstavbových kompozičních prvků map.

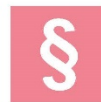
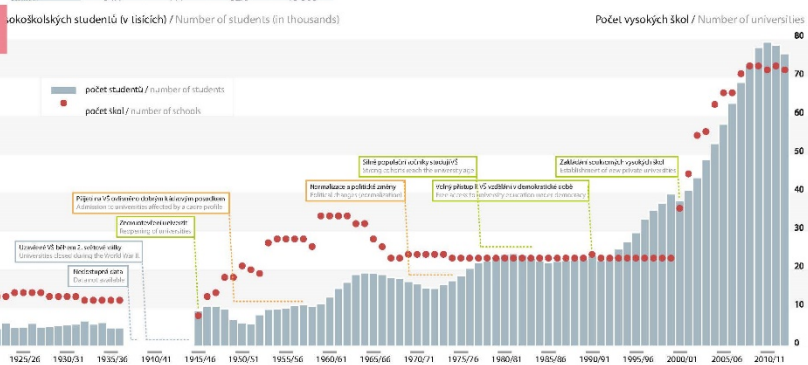
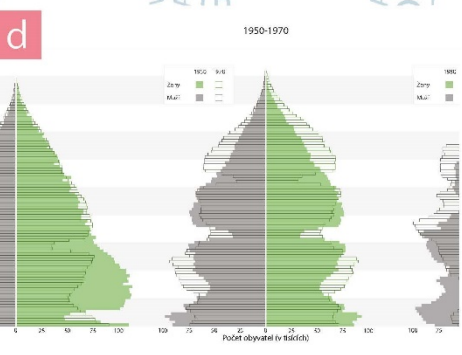
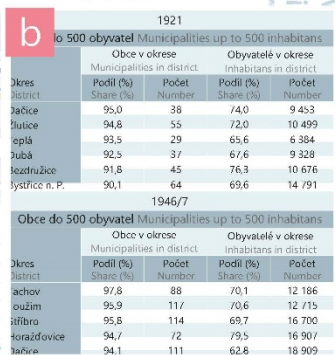
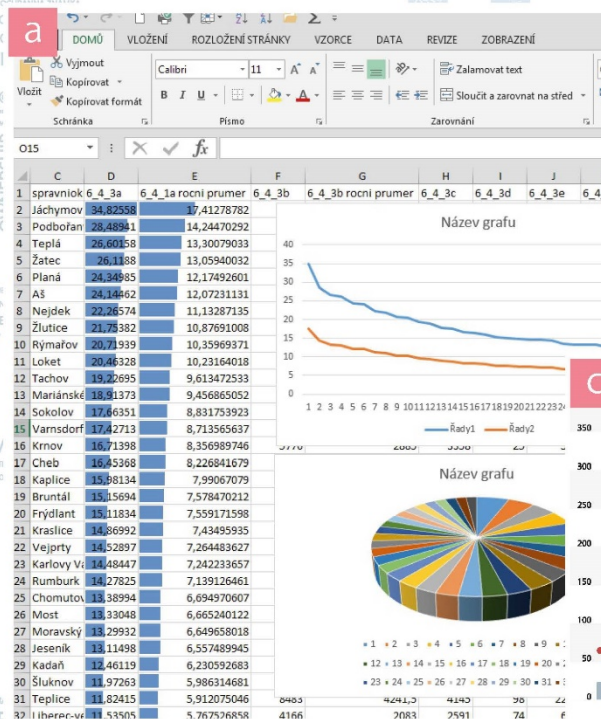
? Znáte nějaká omezení týkající se požívání fotek?
Nápověda: Eiffelova věž, osobnostní práva

NADSTAVBOVÉ KOMPOZIČNÍ PRVKY - GRAFY A TABULKY

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Výstup TD020320V003-09

Tento výukový materiál vznikl v rámci realizace projektu spolufinancovaného Technologickou agenturou ČR TD020320 Zvýšení efektivity ochrany autorského práva v kartografii a geoinformatice

Graf ani diagram **nejou autorským dílem**. Jedná se o tzv. negativní vymezení autorského díla. V případě, že jsou však součástí souborného díla nebo mapové kompozice, požívají stejné ochrany jako celé dílo.

Design tabulek ani jejich obsah většinou nesplňují parametry autorských děl.

Jaký je rozdíl mezi tabulkou a databází?

Grafy, diagramy a tabulky jsou velmi častým nadstavbovým kompozičním prvkem map. Jedná se o efektivní formu, jakou prezentovat souhrnná statistická data za celé sledované území a současně umožňují zjištění konkrétních hodnot. Z hlediska kartografické tvorby je potřeba dodržet zásadu důležitosti – nadstavbové kompoziční prvky nesmí být výraznější než mapové pole. Současně je vhodné používat stejné barvy k vyjadřování stejných jevů, aby nedošlo k mystifikaci uživatele mapy.

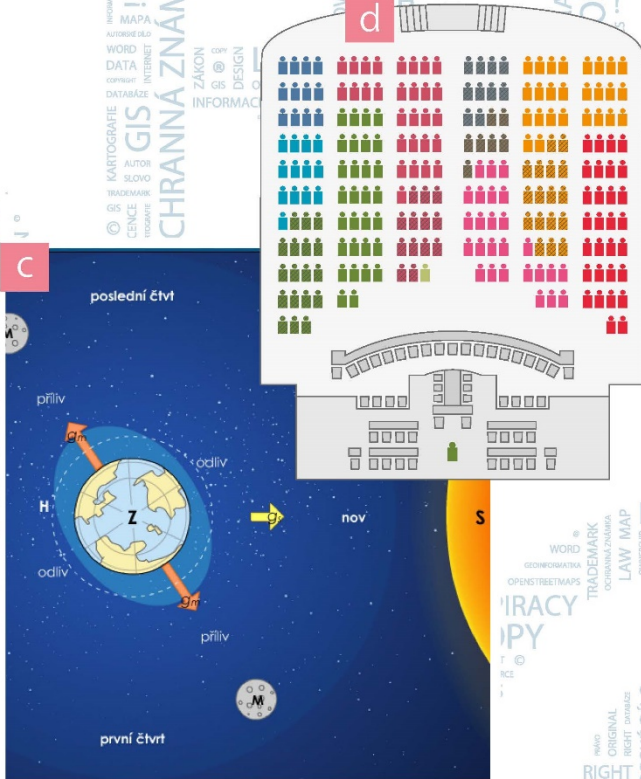
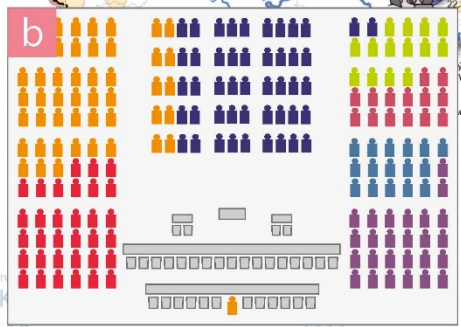
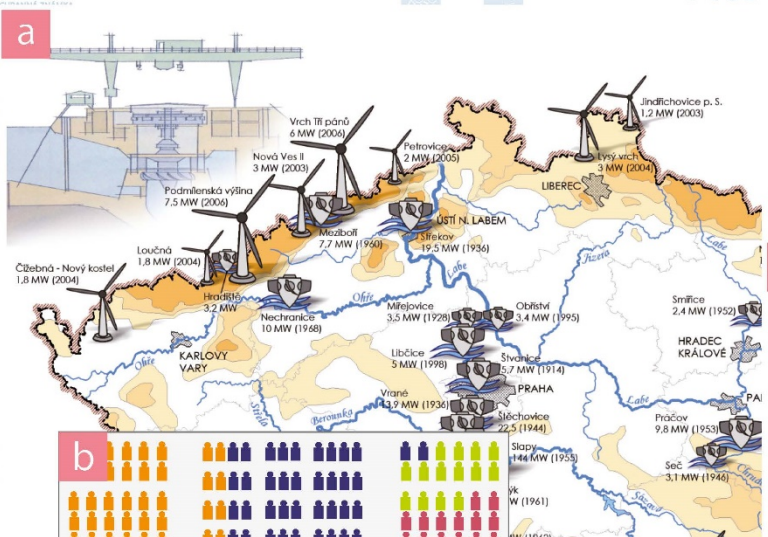
NADSTAVBOVÉ KOMPOZIČNÍ PRVKY - OBRÁZKY A SCHÉMATA

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Tento výukový materiál vznikl v rámci realizace projektu spolufinancovaného Technologickou agenturou ČR

Výstup TD020320V003-10

TD020320 Zvýšení efektivity ochrany autorského práva v kartografii a geoinformatice

Obrázky mohou být autorsky chráněny samostatně i jako součást výsledného kartografického díla.

Líbí se vám infografika? V jakých případech je vhodné ji použít?

Obrázky jsou velmi častým nadstavbovým kompozičním prvkem map. Jedná se o efektivní formu, jakou ilustrovat prezentovanou tematiku. Z hlediska kartografické tvorby je potřeba dodržet zásadu důležitosti - nadstavbové kompoziční prvky nesmí být výraznější než mapové pole. Pokud jsou obrázky výsledkem tvůrčí činnosti autora a splňují podmínku unikátnosti, tak se jedná o autorské dílo. Příkladem je ukázka (a) a ukázka (c). Příklady (b) a (d) ilustrují použití infografiky. Zde velmi záleží na unikátnosti výtvarného provedení.

ORTOFOTOMAPA

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Výstup TD020320V003-11

Tento výukový materiál vznikl v rámci realizace projektu spolufinancovaného Technologickou agenturou ČR TD020320 Zvýšení efektivity ochrany autorského práva v kartografii a geoinformatice

Samotné **ortofoto** není autorským dílem, neboť jedná se o věrný odraz reality bez místa pro autorskou tvorbu získaný automatickým procesem. Současně se však jedná o databázi.

Pokud se jedná o **ortofotomapu**, tj. ortofoto snímek opatřený dalšími náležitostmi mapy (měřítkem, vybranými mapovými značkami, souřadnicovou sítí, rámem mapy, popisem mapy atd.) jedná se o mapu a **autorské dílo**.

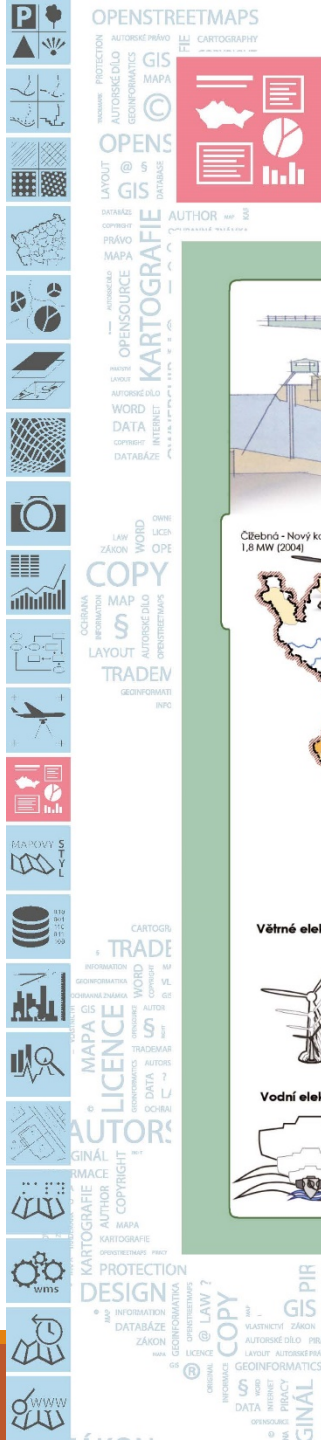
Na ortofotomapu lze nahlížet jako na **databázi** a platí zde zvláštní právo pořizovatele databáze.

Na mapových portálech jsou častěji zobrazovány ortofotosnímky nebo ortofotomapy?

Ortofotomapa může být topografická i tematická. Jedná se o vzájemně se doplňující obrazovou složku (letecký nebo družicový snímek) a znakovou mapovou složku zobrazující další informace o území. Rozdíl je proto mezi ortofotomapou (ukázka a) a ortofotem (též ortofotosnímek - ukázka b).

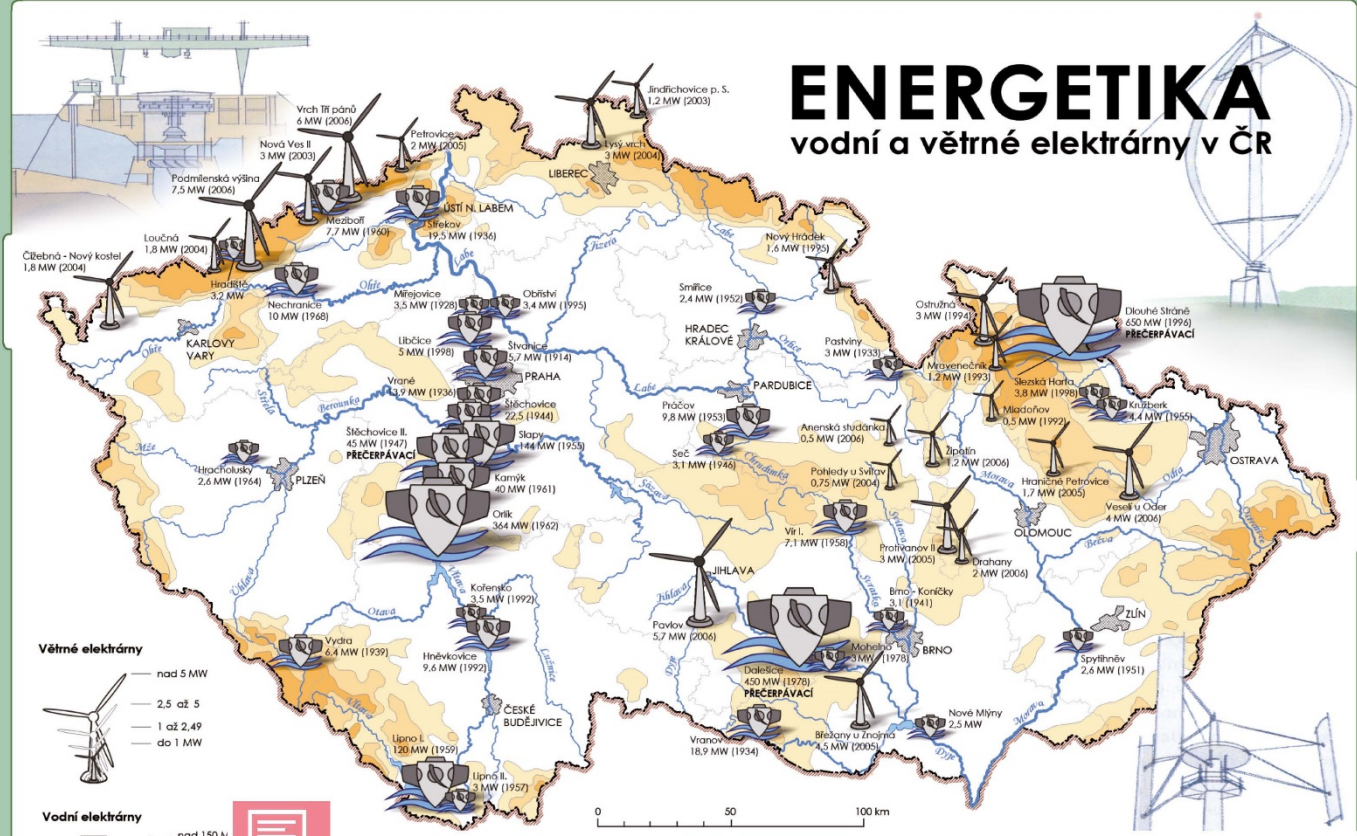

LAYOUT

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

ENERGETIKA

vodní a větrné elektrárny v ČR

Layout je anglické označení pro plán nebo rozvržení, toto označení je však stále častěji používáno bez překladu i v české odborné literatuře. Jedná se o grafické rozvržení tiskové nebo elektronické stránky, případně i jiné plochy. Zahnuje obvykle formát stránky, rozvržení textu, obrázků a prázdných ploch, typ, velikost a barvy písma, záhlaví a nadpisy, další grafické prvky a výběr barev nebo motivů pozadí.

Layout se většinou používá tam, kde se vytváří soubor podobných produktů, kde je žádoucí jednotná grafická úprava čili layout, který vyjadřuje souvislost mezi jednotlivými produkty. Příkladem takového layoutu je tato sada výukových materiálů, v kartografii je dodržován jednotný layout například v edicích map, v atlasových publikacích apod.

Výstup TD020320V003-12

Tento výukový materiál vznikl v rámci realizace projektu spolufinancovaného Technologickou agenturou ČR TD020320 Zvýšení efektivity ochrany autorského práva v kartografii a geoinformatice

Grafické rozvržení samo o sobě není autorským dílem, může jím být však vytvořená šablona, pokud splňuje podmínky jedinečnosti a unikátnosti. Obecně však v případě layoutu nehovoříme o autorském díle, ale je prostředkem kartografické tvorby.

Najdete příklad mapového souboru nebo kartografického atlasu s jednotným layoutem.

MAPOVÝ STYL

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Kartografický styl je definován jako ustálený způsob výběru některých kartografických metod zpracovatelem nebo jako individuální sklon tvůrce v přístupu ke kartografické tvorbě.

Kartografický styl je ovlivněn zejména tvořivostí a celkovým estetickým vnímáním autora kartografického díla, který volí jednotlivé vyjadřovací prostředky. Často jsou mezi stylotvorné faktory zahrnovány měřítko, téma a účel mapy. Jedná se tedy o jedinečný soubor charakteristických rysů, které jsou přiřazeny mapě cílevědomým výběrem grafických prvků a jejich vlastností. Na vytvářemém stylu mapy se pak svými vlastnostmi podílí každý grafický prvek v mapovém poli i v jeho okolí.

Vzhledem k tomu, jak obtížné a nejednotné je vymezování mapového stylu, je velmi obtížné hodnotit, zda se může jednat o konkrétní autorské dílo. Autorským dílem je vždy výsledné kartografické dílo, na kterém je uplatněn kartografický styl, případně unikátní znakový klíč nebo layout.

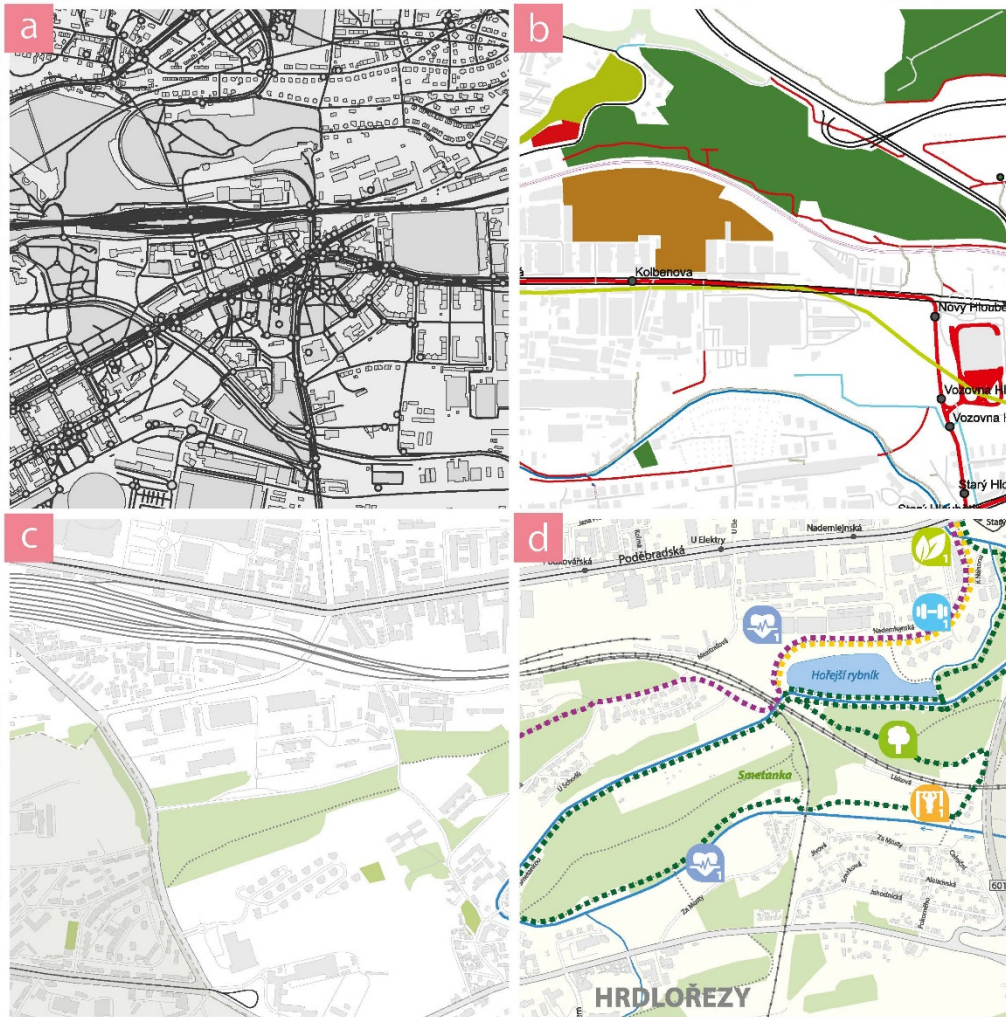
Často se používají výrazy jako styl National Geographic, Google styl apod. Jedná se o jednu z nejdůležitějších forem prezentace kartografických děl a je proto firmami chráněn.

Jaké různé kartografické styly znáte?

DATA, GEODATABÁZE

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Databázi se z autorsko-právního hlediska rozumí soubor nezávislých děl, údajů nebo jiných prvků, systematicky nebo metodicky uspořádaných a individuálně přístupných elektronickými nebo jinými prostředky, bez ohledu na formu jejich vyjádření. Databáze sama o sobě pak nemusí být vlastním duševním tvůrcem autora. Kritérium původnosti hraje roli jen tehdy, posuzujeme-li zda konkrétní databáze podléhá ochraně autorského zákona jako souborné dílo. Základní podmínkou u databáze je, že jednotlivé prvky databáze jsou na sobě vzájemně nezávislé a lze je od sebe oddělit, aniž by byl jakkoliv narušen jejich obsah. Proto sem nespádají například kinematografická nebo audiovizuální díla, která však sama o sobě mohou být součástí databáze. K tomu, aby určitý soubor prvků mohl být označován jako databáze, je nezbytné, aby jednotlivé prvky byly nějak systematicky či metodicky uspořádané a musí obsahovat nějaký prostředek, kterými lze jednotlivé prvky lokalizovat (např. elektronický či elektromagnetický postup, věcný rejstřík obsah atd.). Právě tato podmínka pak umožňuje odlišit databázi od sbírky prvků, která postrádá jakýkoliv lokalizační prostředek. Tradičními lokalizačními prostředky jsou pak abecední seznamy, vzestupnost či sestupnost číselných řad apod. Podmínkou pro vznik databáze není ani shodnost či odlišnost tvůrce (pořizovatele) databáze a tvůrce prvků databáze. Je zcela bez významu i účel, za kterým byla databáze vytvořena či skutečnost, že databáze spadá pod veřejnoprávní režim či nikoliv.

Zdroj: Telec, L., Tůma, P. Autorský zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 719–720

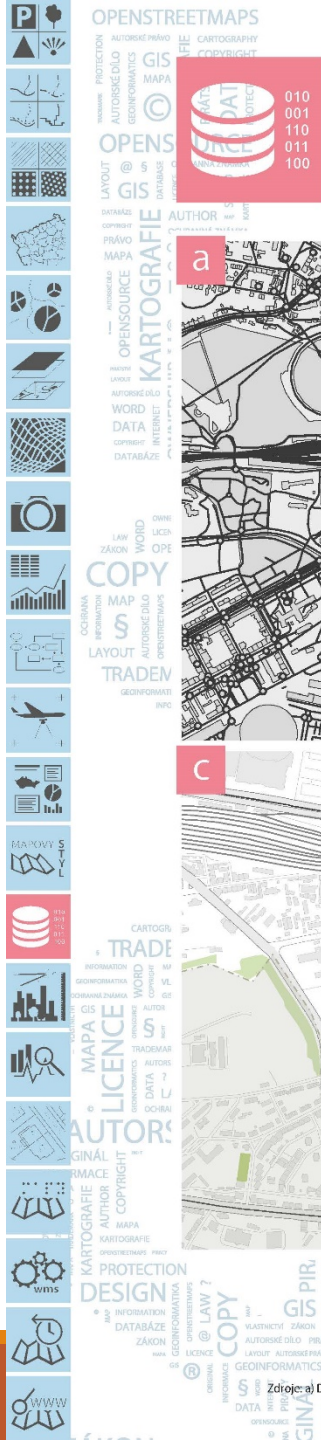

Ve vztahu k databázím platí lze databáze rozlišovat z autorsko-právního hlediska na souborná díla, která jsou způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu jedinečným výsledkem tvůrčí duševní činnosti; databáze, které jsou způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu původní v tom smyslu, že jsou autorovým vlastním duševním tvůrcem. Tyto databáze jsou chráněny jako souborná díla a netvoří databáze, které nejsou předmětem autorského práva.

Databáze jako **autorské dílo** je z hlediska ochrany autorských práv v geoinformatice velmi důležitá, neboť právě jako na databázi je nahlíženo na řadu prostorových datových sad.

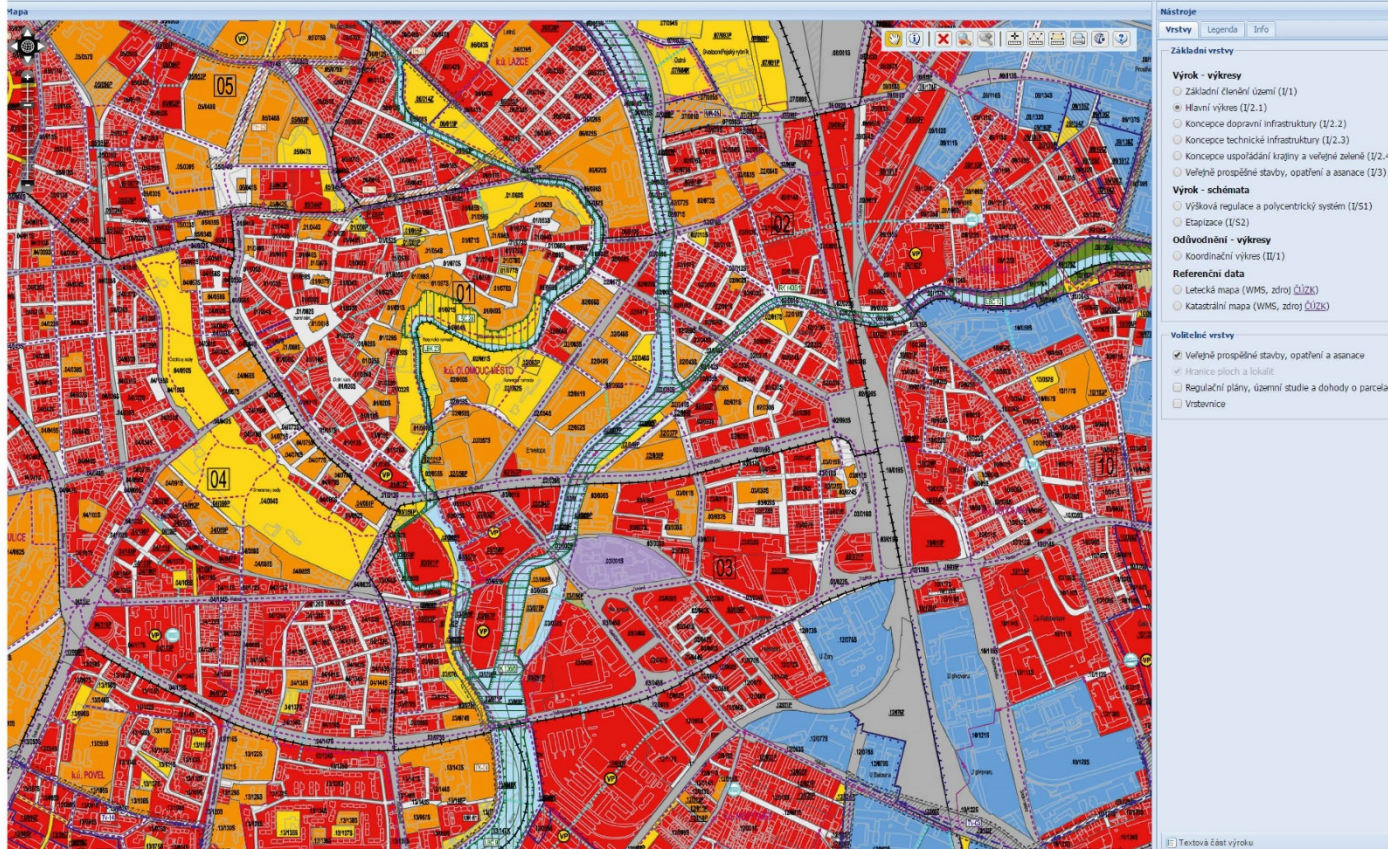
Vyjmenujte příklady databází v geoinformatice. Jak lze s databázemi pracovat? Ilustrujte pracovní postup na uvedených příkladech.

ÚZEMNÍ PLÁN

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Olomouc: Územní plán

Výstup TD020320V003-15

Tento výukový materiál vznikl v rámci realizace projektu spolufinancovaného Technologickou agenturou ČR TD020320 Zvýšení efektivity ochrany autorského práva v kartografii a geoinformatice

Ustanovení § 3 autorského zákona zvláštní ochranu u úředních děl. Ochrana se podle práva autorského nevztahuje na **úřední dílo**, jímž je právní předpis, rozhodnutí, opatření obecné povahy, veřejná listina, veřejně přístupný rejstřík a sbírka jeho listin, atd. Užití takové dílo lze jen způsobem nesnižujícím jeho hodnotu.

Viděli jste někdy územní plán místa, kde bydlíte? Jak vypadá? Mají všechny obce v ČR územní plán vytvořený v geografických informačních systémech?

Územní plán je autorským dílem, protože se jedná o dílo kartografické. Souvisejícími pojmy jsou územně plánovací dokumentace a územní studie. Územně plánovací dokumentací rozumíme dokumentaci, kterou určuje § 2 odst. 1 písm. n) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebního řádu, tj. zásady územního rozvoje, územní plán a regulační plán. Považuje se za tzv. úřední dílo, které se ve veřejném zájmu **vyjímá z autorské ochrany**. Územní studie jsou územně plánovacím podkladem, který v nejčastějších případech řeší koncepci uspořádání určité lokality, zejména vymezuje veřejná prostranství a stanovuje uliční a stavební čáry, jsou současně autorským dílem.

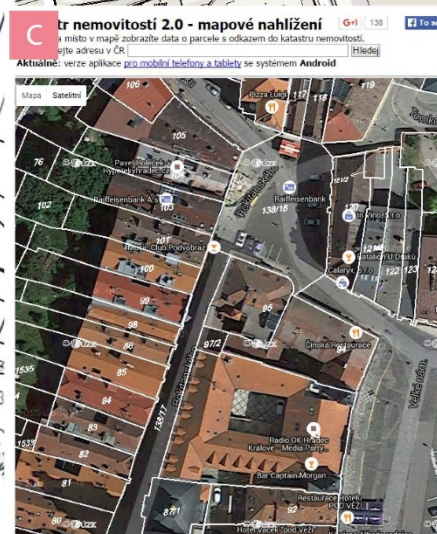
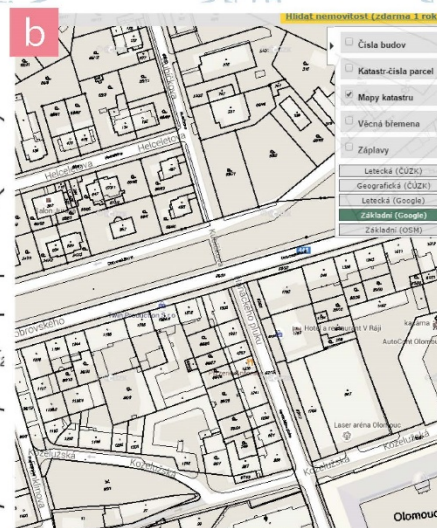

KATASTRÁLNÍ MAPY

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Výstup TD020320V003-16

Tento výukový materiál vznikl v rámci realizace projektu spolufinancovaného Technologickou agenturou ČR TD020320 Zvýšení efektivity ochrany autorského práva v kartografii a geoinformatice

Katastrální úřad pro Zlínský kraj Katastrální pracoviště Zlín	Okres Zlín	Obec Zlín	Stav k Podpis 4. 4. 2008, 09:01:53
Kat. území Želechovice nad Dřevnicí	Mapový list č. ZLÍN 6-3/22	Měřička 1:000	

KOPIE KATASTRÁLNÍ MAPY

Katastrální mapa je polohopisná mapa velkého měřítka s popisem, zobrazuje všechna katastrální území a všechny nemovitosti, které jsou předmětem katastru. Jsou zde parcely označeny parcelními čísly a znaky druhů pozemků. Správcem je Český úřad zeměměřičský a katastrální.

Šířit údaje katastru lze pouze za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem.

Katastrální mapa není autorským dílem. Její obsah je přesně dán příslušnou právní normou a její vyhotovení pro konkrétní území a konkrétní časový úsek je považováno za dané a není (ani nemůže být) nijak autorsky modifikováno.

Viděli jste už někdy katastrální mapu? A víte, že do katastru nemovitostí může nahlížet každý? Podívejte se na adresu <http://nahlizenidokn.cuzk.cz/>

Univerzita Palackého v Olomouci

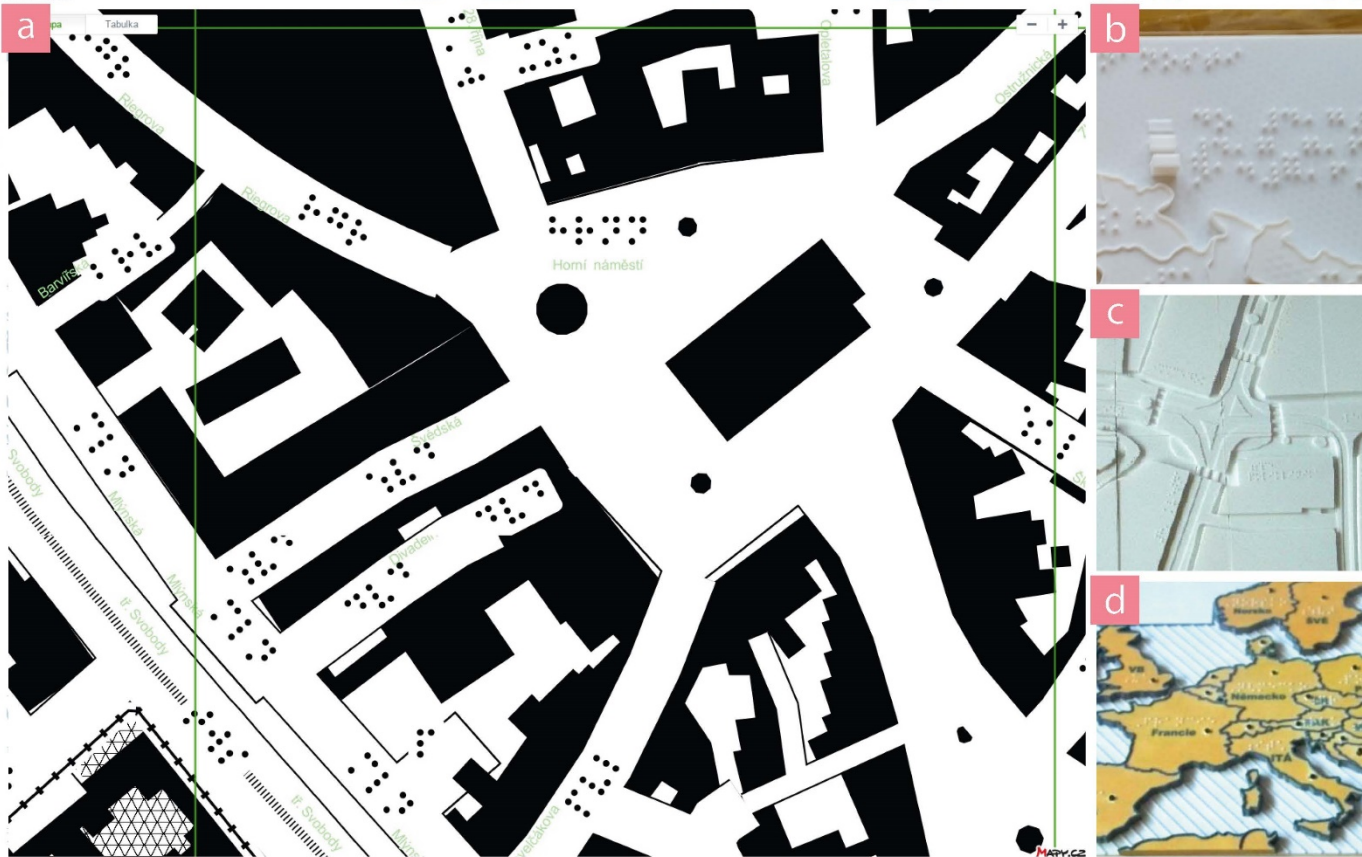

KATEDRA GEOINFORMATIKY
Univerzita Palackého v Olomouci

TYFLOKARTOGRAFICKÉ PRODUKTY

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Produktem tyflokartografické tvorby je kartografické dílo, tudíž se jedná o autorské dílo podle autorského zákona. Dílo většinou splňuje i podmínku jedinečnosti, protože nastavení výšky tisku, způsob provedení objektů apod. bývá definován autorem.

Na tyflokartografická díla se nevztahuje žádný zvláštní způsob ochrany. Je však možné chránit i pracovní postupy nebo metody, a to formou průmyslových práv – patentu nebo užitého vzoru. Tato ochrana však podléhá registraci a je třeba o ni žádat na Úřadu průmyslového vlastnictví.

Znáte nějaké hmatové mapy? Podívejte se na adresu hapticke.mapy.cz a zkuste vytvořit mapu svého bydliště.

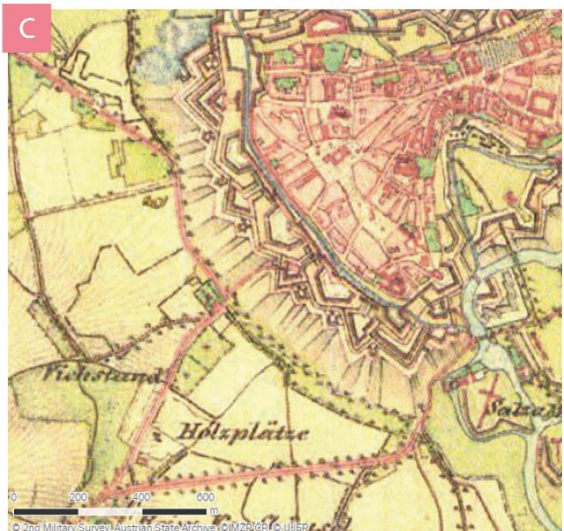
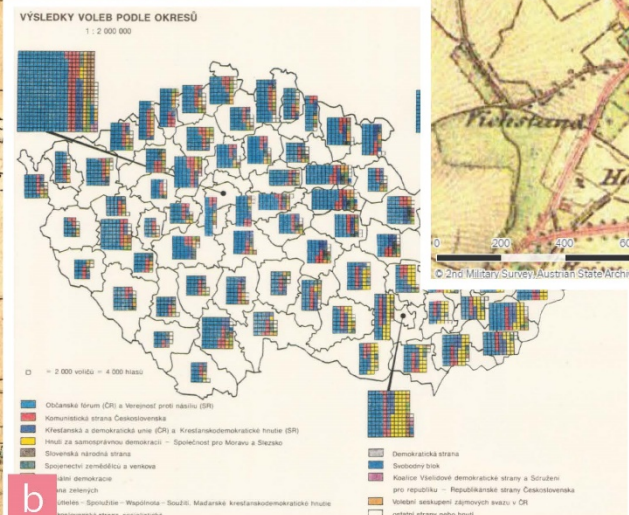
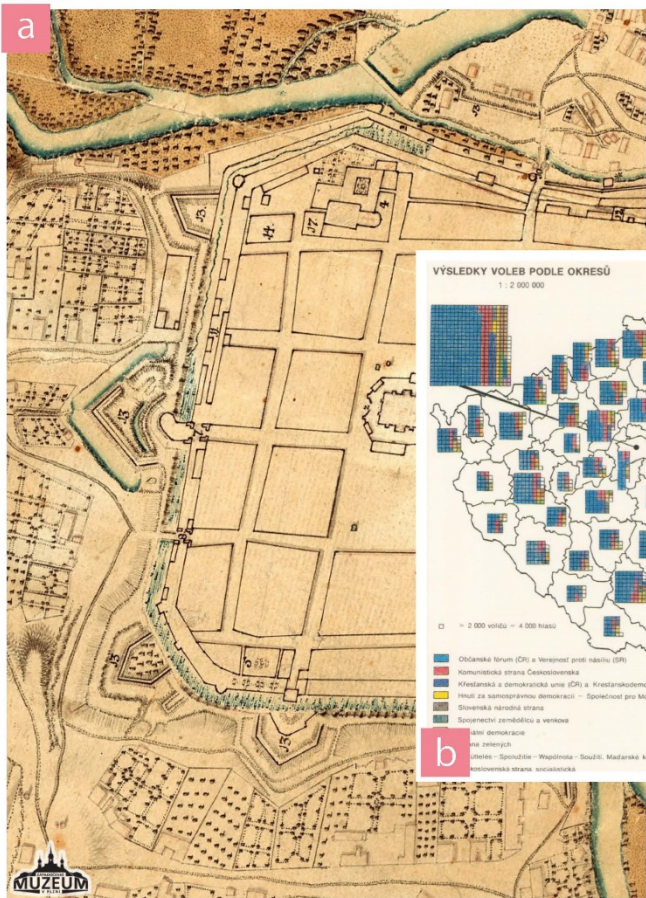
Tyflokartografie je část kartografie zabývající tvorbou map, určených pro heptické vnímání (vnímání hmatem). Tyflokartografické produkty tak jsou hmatové mapy pro osoby se zrakovým postižením, jsou vnímány hmatem a většinou jsou opatřeny Braillovým písmem.

Tyflomapy musí respektovat specifika poznávacího procesu zrakově postižených, tak aby umožňovaly lepší pochopení prostorových souvislostí při učení se prostorové orientaci a samostatnému pohybu. Je patrné zjednodušení na základní hmatné prvky oproti tradičním mapám. Důležité je znát základy tyflografiky, které stanovují míru zjednodušení a parametrů pro hmatné objekty.

STARÉ MAPY

VÝUKOVÝ MATERIÁL K AUTORSKO-PRÁVNÍ PROBLEMATICE V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Výstup TD020320V003-18

Tento výukový materiál vznikl v rámci realizace projektu spolufinancovaného Technologickou agenturou ČR TD020320 Zvýšení efektivity ochrany autorského práva v kartografii a geoinformatice

Ochrana duševního vlastnictví mapového díla vyprší po 70 letech od vydání, tzn. archiválé a staré mapy již povětšinou autorskému zákonu nepodléhají. Při jejich využívání je ovšem třeba dbát na to, není-li jejich užití chráněno jinými normami (např. o archivnictví, občanským zákoníkem apod.), případně smluvně.

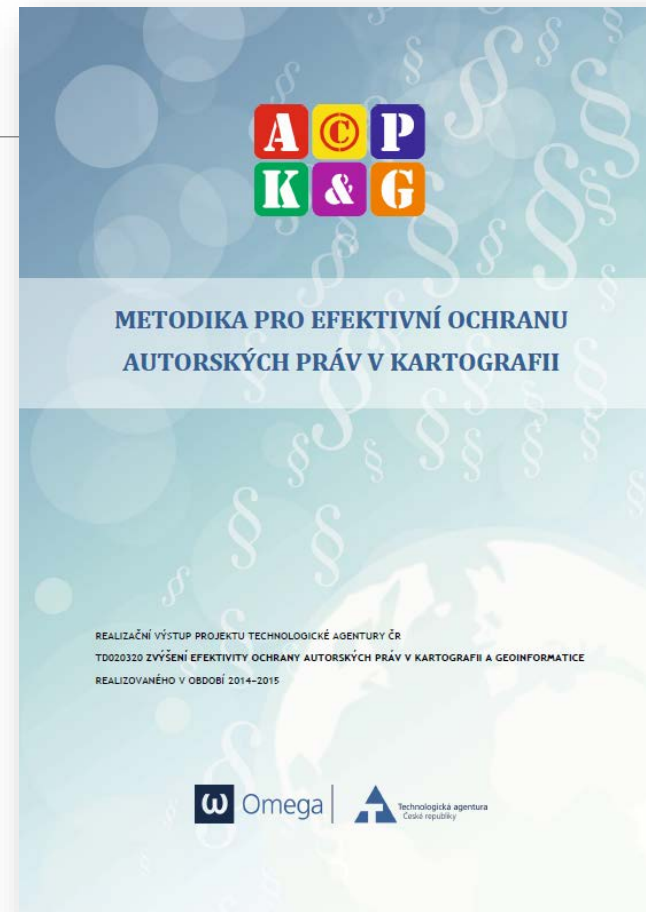
Znáte nějaké mapy starší 70 let? Jaká je nejstarší mapa světa?

V souvislosti s rozvojem geografických informačních systémů a dalších technologií jsou v současné době staré mapy hromadně digitalizovány a zpřístupňovány prostřednictvím knihoven nebo internetu. Příkladem je projekt Staremapy.cz

KDE NAJÍT VÍCE INFORMACÍ?

Metodiky

Co je nového?

Nový občanský zákoník (NOZ) ohledně autorskoprávní problematiky nepřinesl žádné závratné změny, došlo pouze k přesunu části autorského zákona, týkající se **licenčních smluv**, do NOZ (až na drobnosti v nezměněné podobě)

po 1. 1. 2014 je u **licenčních smluv** potřeba v jejich úvodu citovat ustanovení, o která se licenční smlouva opírá, na místo § 46 a následující podle zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon) bude citován § 2358 a následující podle zákona č. 89/2012 Sb. (občanský zákoník)

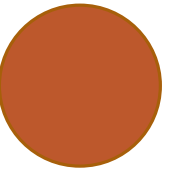
Co je nového?

v NOZ je **sjednocena úprava závazků práv duševního vlastnictví**

předtím byla tato úprava hlavně ohledně průmyslových práv roztržštěná a třeba pro oblast průmyslových práv ji řešil obchodní zákoník, jehož účinnost skončila k 31. 12. 2013

velký zásah do současného systému úpravy autorských práv
a práv souvisejících bude v důsledku implementace tří směrnic EU

- 2011/77/ EU o době ochrany autorského práva a určitých práv
 - 2012/28/ EU o některých povolených způsobech užití osiřelých děl
 - Směrnici EP a Rady EU o kolektivní správě
-

Co je nového?

Ministerstvo kultury ČR již několik roků připravuje rozsáhlou **novelu** autorského zákona jak v navazující problematice na zmíněné směrnice EU, tak v oblastech, které jsou vyhrazeny národním úpravám

nové změny budou zahrnovat

- licencování užití sirotčích děl mimo druhy užití, které řeší zmíněná směrnice
 - novou formulaci knihovní výjimky, jež by měla umožnit veřejným knihovnám ve větším objemu digitalizovat jejich fond a umísťovat ho na své webové stránky
 - zjednodušené řešení výběru náhradních odměn za kopírování děl
-

Použité zdroje

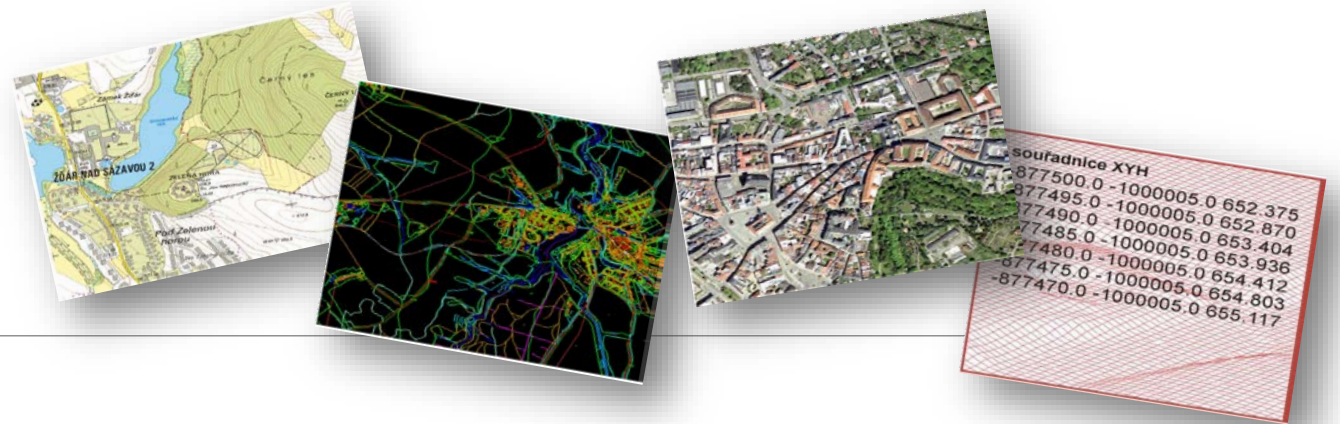
1. JEŽEK, Jan. *Změna autorského práva po účinnosti nového občanského zákoníku s ohledem na pojetí věci* [online]. Univerzita Karlova v Praze, 2013 [cit. 2015-06-22]. Dostupné z: <http://svoc.prf.cuni.cz/sources/6/17/265.pdf>
 2. Telec, I., Tůma, P. Autorský zákon. Komentář. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, 4 s.
 3. Meklešová, J. Seminář Asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka: Problematika autorského práva. Ministerstvo kultury ČR, 2007.
 4. Žižkovská, P. Autorské právo v kostce. Ústav autorského práva, práv průmyslových a práva soutěžního PF UK – seminář.
 5. Stupka, V. Autorské právo. Seminář ESF – Olomoucký kraj.
 6. Vobořil, J. Použití licencí Creative Commons jako alternativy Copyrightu. FF UK, 2013.
 7. Vondráková, A. Autorské právo v kartografii a geoinformatice. Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 978-80-244-3205-2
 8. Výstupy projektu TAČR TD020320 – k dispozici na www.apkg.upol.cz
 9. Kompletní průvodce právem na informace [online]. FANK BOLD. [cit. 2016-08-01]. Dostupné z: <http://frankbold.org/poradna/kategorie/pravo-na-informace/rada/kompletni-pruvodce-pravem-na-informace>
 10. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2003, čj. 5 A 119/2001-38, publikováno ve Sbírce Nejvyššího správního soudu, číslo 1/2004, ročník 2
 11. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 7. 6. 2013 Právo na informace: povinná osoba, sp. zn./č. j.: 62 A 26/2012-129, Dostupné z: <http://www.codexisuno.cz/10K#!20>
 12. Rozhodnutí o odmítnutí žádosti [online]. 2014 [cit. 2016-08-01]. Dostupné z: http://datastory.cz/img/zu-brani-data/02_zu_odm.pdf
 13. CIBULKA, J. Odvolání proti neposkytnutí informací [online]. 2014 [cit. 2016-08-01]. Dostupné z: http://datastory.cz/img/zu-brani-data/03_zu_dmr_odvolani.pdf
 14. POSPÍŠIL, M. Systém právní úpravy průmyslových práv. Aplikované právo 2/2003. [online]. [cit. 2016-08-02] Dostupné z: <http://www.aplikovanepravo.cz/clanky-pdf/9.pdf> (s. 34)
 15. Úřad průmyslového vlastnictví. Vynálezy/patenty. [online]. [cit. 2016-08-02] Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs/prumyslova-prava/vynalezy-patenty.html>
 16. Úřad průmyslového vlastnictví. Vynálezy/patenty. [online]. [cit. 2016-08-02] Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs/prumyslova-prava/vynalezy-patenty.html>
 17. VONDRÁKOVÁ, A. Autorské právo v kartografii a geoinformatice. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci pro katedru geoinformatiky, 2012. Terra notitia. ISBN 978-80-244-3205-2 (s. 60)
 18. Úřad průmyslového vlastnictví. Užité vzory. [online]. [cit. 2016-08-02] Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs/prumyslova-prava/uzitne-vzory.html>
 19. VONDRÁKOVÁ, A. Autorské právo v kartografii a geoinformatice. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci pro katedru geoinformatiky, 2012. Terra notitia. ISBN 978-80-244-3205-2 (s. 60)
 20. Úřad průmyslového vlastnictví. Průmyslové vzory. [online]. [cit. 2016-08-02] Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs/prumyslova-prava/prumyslove-vzory.html>
-

FAQ

NEJČASTĚJI ŘEŠENÉ PROBLÉMY

Zdroje dat

státem poskytovaná data

- Portál veřejné správy ČR
- Geoportál Českého úřadu zeměměřického a katastrálního
- Portál České geologické služby
- Portál Českého hydrometeorologického ústavu
- Mapový portál AOPK
- Mapový server Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů ... A DALŠÍ

data poskytovaná komerčními firmami

- ARCDATA PRAHA – ArcČR 500, družicová data, Digitální model reliéfu ČR
- CEDA – StreetNET, POI, Global Network
- TopGis – Model povrchu
- Kartografie PRAHA – prodej kartografických dat ... A DALŠÍ

Praktická řešení v praxi – zdroje dat

Digitální produkty **Zeměměřického úřadu** a jejich způsob ochrany:

AUTORSKÉ PRÁVO

- SM5, ZM 10, ZM 25, ZM 50, ZM 200, MČR 500, ZABAGED® – polohopis, výškopis, GRID3D, INSPIRE vodstvo, Data200
- stahovací služba WFS – ZABAGED®, WFS – Geonames, databáze Geonames, INSPIRE pro téma zeměpisné názvy (GN)
- výškopis DMR 4G, DMR 5G, DMP 1G

VLASTNICKÉ PRÁVO

- ortofoto barevné, archivní ortofoto ČB, archivní ortofoto barevné, data ze skenování ÚAZK – archiválie, služba CZEPOS
- údaje o bodech a údaje z dokumentačních fondů

VOLNÉ DÍLO

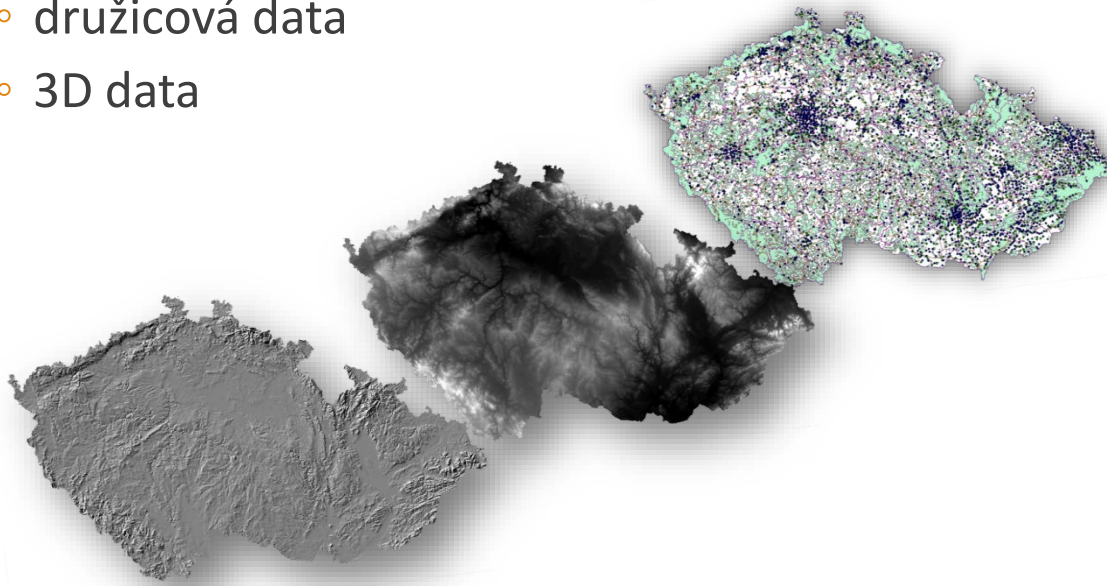
- stahovací služba WFS – správní hranice
-

Praktická řešení v praxi – zdroje dat

ARCDATA PRAHA

Geografická data

- vektorové geografické DB
- družicová data
- 3D data

distribuovaných pod obchodním názvem „ArcCR® 500“ (dále jen „Data“).

2. Tyto Obecné podmínky upravují práva a povinnosti vyplývající ze závazkového vztahu založeného mezi firmou ARCDATA a třetí osobou (dále jen „uživatel“) okamžikem odsouhlasení licenčních podmínek. Závazkový vztah takto založený se řídí režimem Obchodního zákoníku.

Čl. 2

Rozsah licence

1. Licence opravňuje uživatele k instalaci Dat na počítači, www serveru provozovaného uživatelem v rámci intranetu nebo internetu.
2. Uživatel je oprávněn užít Data k vytvoření kartografického díla v rámci zpracování projektů...
3. Uživatel je povinen www intranetové i internetové stránky a kartografická díla doplnit označením „©ArcČR, ARCDATA PRAHA, ZÚ, ČSÚ, 2016“ nebo „©ArcČR, ARCDATA PRAHA, 2016“ a zároveň uvést logo s názvem Zeměměřický úřad (ZÚ) a logo Českého statistického úřadu (ČSÚ).

Čl. 3

Ochrana práv duševního vlastnictví

Ustanovením licence k užití Dat vzniká uživateli pouze nevýhradní právo Data užívat, a to v rozsahu čl. 2 této smlouvy. Uživateli nevznikají jakákoliv vlastnická práva k Datům.

2. Uživatel není bez předchozího písemného souhlasu firmy ARCDATA oprávněn Data zcizit, postoupit, dědit, nebo jinak přenést či umožnit jejich užití třetí osobou v rozporu

Současný trend – OPEN DATA

data jsou jednou z **nejnákladnějších položek v GIS**

open data přinášejí nové možnosti využití, čímž...

- vytvářejí nové pracovní příležitosti
- vznikají nové služby a produkty
- přinášejí zlepšení veřejných služeb
- přinášejí transparentnost a úspornost
- přinášejí zefektivnění veřejné správy

měla by být **on-line dostupná, aktuální, přesná, strukturovaná, využitelná**

open daty v ČR se zabývá např. **Fond Otakara Motejla** a **OS Open data CAGI**

Proč jsou problémy, když jsou data „open“?

u **prostorových dat** je přirozené jejich kombinování a odvozování nových datových sad

k problémům dochází při využití dat s omezeným přístupem a otevřených dat, ale také při **kombinací dat s různými licencemi**

otevřené licence se často nemohou použít při kombinaci dat s restriktivnějšími licencemi

typickým příkladem je využití dat **OpenStreetMap**

- licence Open Data Commons Open Database License
 - smíte kopírovat, distribuovat, sdělovat veřejnosti a upravovat, pokud je jako zdroj uveden OpenStreetMap a jeho přispěvatelé
 - pokud jsou data použita v jiném díle, musí být výsledek šířen pod stejnou licenci
-

Jak poznám, jestli jsou data otevřená?

*Open data se paradoxně mohou stát tak volnými,
že budou ve svém principu nepoužitelná.*

Karel Charvát

otevřená data musejí být vždy uveřejněna pod tzv. otevřenou licenci

obecně známá „volná“ licence GNU Public Domain

pro data v současnosti používaná Open Data Commons Open Database License

co když **není licence uvedena**?

jaký je **rozdíl** mezi Copyrightem, CreativeCommons, GNU Public domain, Open Data Commons...

Jaká jiná data jsou, když nejsou „open“?

data mohou být **chráněna**

- autorským právem jako **autorské dílo**
- autorským zákonem jako **databáze**
- **vlastnickým právem** (např. ortofoto)

pozor také na **specifika** daná zákonem

- např. katastrální mapa **není autorské dílo, ale...**

Šířit údaje katastru lze pouze se souhlasem Českého úřadu zeměměřického a katastrálního za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem.

(katastrální zákon)

Specifika databází

na **databázi** může být pohlíženo několika způsoby:

- a) není předmětem ani práva autorského ani zvláštního práva pořizovatele databáze (tedy nepodléhá ochraně podle autorského zákona vůbec),
 - b) je (pouze) předmětem práva autorského, tedy souborným dílem,
 - c) je (pouze) předmětem zvláštního práva pořizovatele databáze, nebo
 - d) je předmětem jak práva autorského (tedy dílem souborným), tak zvláštního práva pořizovatele databáze.
-

Na co si dávat pozor?

vždy na **licenci díla, které používám**, ať už to jsou data, software, databáze

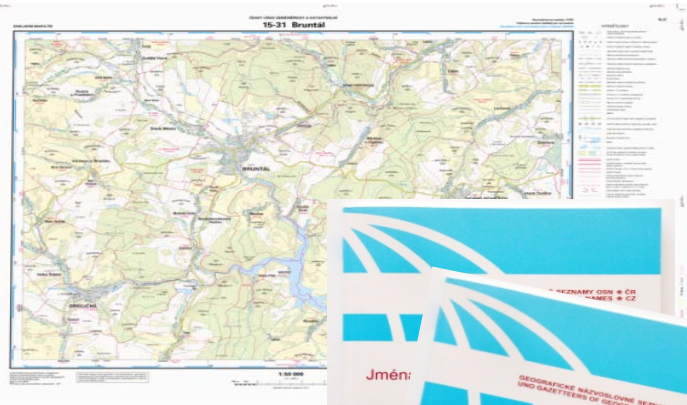
respektovat licenční restriktce

tj. pokud kterýkoliv z použitých datových zdrojů je šířen pod licencí, která je v rozporu s plánovaným způsobem publikování, je **nutné tuto situaci řešit**

**legislativa nevytváří neřešitelný problém,
problémem je většinou komunikace...**

Formáty dat (ČÚZK)

Tištěné produkty

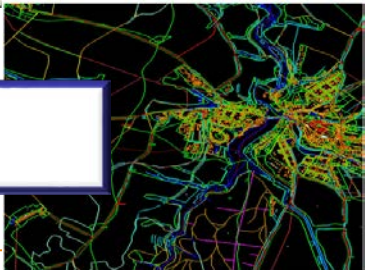

Souborová data

Rastrová data

Vektorová data

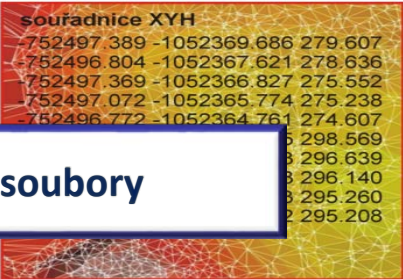

Data

Sítové služby– WMS, WMTS, WFS

Textové soubory

DIGITÁLNÍ PRODUKTY ZEMĚMĚŘICKÉHO ÚŘADU	Prodej podle autorského zákona: ANO/NE **)
SM 5	A
ZM 10 - rastrová barevná	A
ZM 25 - rastrová barevná	A
ZM 50 - rastrová barevná	A
ZM 200 - rastrová barevná	A
MČR 500 - rastrová barevná	A
MČR 1M - rastrová barevná	A
ZABAGED® - polohopis	A
ZABAGED® - výškopis-vrstevnice 3D	A
ZABAGED® - výškopis-GRID3D	A
INSPIRE datová sada pro téma vodstvo (HY)	A
Data200	A
Ortofoto barevné	vlastnické právo
Archivní ortofoto černobílé	vlastnické právo
Archivní ortofoto barevné	vlastnické právo
Soubor hranic ČR	volné dílo
Stahovací služba WFS – ZABAGED®	A
Stahovací služba WFS – Správní hranice	volné dílo
Stahovací služba WFS – Geonames	A
Databáze Geonames	A
INSPIRE datová sada pro téma zeměpisné názvy (GN)	A
Data ze skenování ÚAZK – archiválie ***)	vlastnické právo
Služba CZEPOS	vlastnické právo
Výškopis - DMR 4G	A
Výškopis - DMR 5G	A
Výškopis - DMP 1G	A
Údaje o bodech a údaje z dokumentačních fondů	vlastnické právo *)

Pozn.:

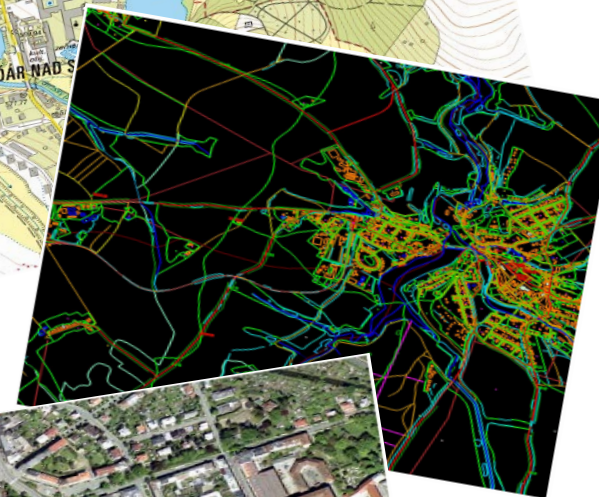
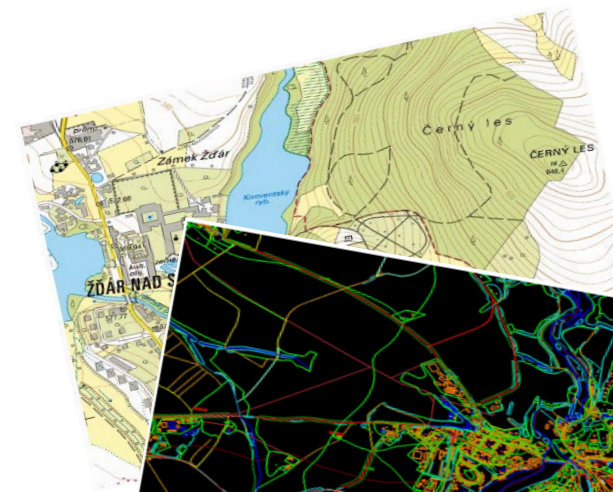
*) Obchodování s produkty podle Autorského zákona – Nevýhradní licenční smlouvou, práva – Smlouvou o užití.

---**) Vztahuje se i na 1.vydání SMO-5

***) Databáze bodových polí jako celek – A

Databáze ZABAGED

podle vlastnického

Využití open dat pro komerční účely - ať už jako zdroj dat pro analýzy a následné výstupy pro třetí stranu a také jako součást/datový zdroj softwarové aplikace pro třetí stranu.

public domain a GNU General Public License – pod tímto označením se jedná o volné dílo, je povoleno do něj zasahovat, šířit jej i v pozměněné podobě, a to v podstatě bez jakýchkoliv omezení

- *Volné autorské dílo může každý volně využívat, pouze musí být dodrženy podmínky, že si nikdo nesmí osobovat autorství díla, využitím se nesmí snižovat hodnota díla a musí být uveden autor je-li znám a je-li to obvyklé*

cardware – autorská práva si autor ponechává, do softwaru (produktu) se nesmí nijak zasahovat, šíření je zpravidla ošetřeno nějakým licenčním ujednáním a omezení záleží na autorovi

freeware – autorská práva si autor ponechává, do softwaru (produktu) se nesmí nijak zasahovat, šíření je však v původní podobě neomezeně povoleno a omezení jsou realizována pouze výjimečně

Využití open dat pro komerční účely - ať už jako zdroj dat pro analýzy a následné výstupy pro třetí stranu a také jako součást/datový zdroj softwarové aplikace pro třetí stranu.

shareware – autorská práva si autor ponechává, do softwaru (produktu) se nesmí nijak zasahovat, šíření je omezeno většinou licenční nebo distribuční smlouvou a zpravidla jsou realizována časová omezení funkčnosti

komerční licenční software – autorská práva si autor ponechává, do softwaru (produktu) se nesmí nijak zasahovat, šíření je přísně zakázáno a omezení záleží na rozsahu licence daného produktu

OEM – zkratka z angl. Original Equipment Manufacturer – software šířený v rámci určitého „balíčku“, autorská práva si autor ponechává, do softwaru (produktu) se nesmí nijak zasahovat, šíření je přísně zakázáno, produkt nebývá nijak omezen

Open source – autorská práva si autor ponechává, do softwaru (produktu) se smí zasahovat, šíření je povoleno i v pozměnění podobě (ale může být dále ošetřeno dalším licenčním ujednáním) a omezení zde zpravidla není

Využití open dat pro komerční účely - ať už jako zdroj dat pro analýzy a následné výstupy pro třetí stranu a také jako součást/datový zdroj softwarové aplikace pro třetí stranu.

Copyright – toto označení lze přeložit jako „všechna práva vyhrazena“, pokud s produktem pod tímto označením chce kdokoliv jakkoliv manipulovat ve smyslu užití díla podle autorského zákona, musí kontaktovat autora (příp. majitele autorských práv) a získat od něj souhlas.

Creative Commons – označení lze přeložit jako „některá práva vyhrazena“ – jedná se o doplnění (nadstavbu) klasického copyrightu, kdy autor prostřednictvím této licence (označení) plošně uzavírá se všemi potenciálními uživateli díla smlouvu, na základě které jim poskytuje některá svá práva k dílu a jiná si vyhrazuje, autor tak při určitém nakládání s produktem nemusí kontaktovat autora, protože některá práva jsou uvolněna už samotnou licencí.

*Sdílení a publikace prací a dat vzniklých na univerzitní půdě a v projektech.
Universitas magistrorum et scholarium by mělo být místem sdílení, ale...*

Licence – viz výše

Etické kodexy

Specifika daného projektu – TAČR, GAČR, OP VK

OPVK Metodický dopis 28:

*Jako předmět licenční smlouvy tedy nelze chápat pouze monitorovací indikátor „Počet nově vytvořených/inovovaných produktů“, předmětem licenční smlouvy musí být **všechna práva duševního vlastnictví, která v souvislosti s realizací projektu vznikla**, tedy všechny výstupy projektů či jejich části, naplňují-li definici autorského zákona. Upozorňujeme příjemce, že definici autorského zákona může splňovat i výstup inovovaný.*

*Sdílení a publikace prací a dat vzniklých na univerzitní půdě a v projektech.
Universitas magistrorum et scholarium by mělo být místem sdílení, ale...*

*Příjemce podpory je dle PpP, kap. 2.5 **povinen umožnit volné využití produktů vzniklých v rámci projektu a zároveň je povinen zajistit smluvně nebo jiným vhodným způsobem, aby nositelé chráněných práv duševního vlastnictví vzniklých v souvislosti s realizací projektu podnikli veškeré kroky k zajištění bezúplatného oprávnění poskytovatele podpory k výkonu práv užit autorské dílo dle zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (dále jen „autorský zákon“).***

Za poskytovatele dotace (nabyvatele licence pro účely licenční smlouvy) je nutno považovat vždy i Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Příjemce toto bezúplatné oprávnění umožňuje poskytovateli uzavřením licenční smlouvy.

*Zajímalo by mě podrobněji zpřístupňování dat prohlížečými službami
- jaké možnosti a omezení jsou při jejich využití (na straně konzumenta těchto služeb).
Velmi mě zajímá užití prohlížečích služeb.*

Licence

Podmínky užití

- **Např. PODMÍNKY POSKYTOVÁNÍ VYHLEDÁVACÍ A PROHLÍŽECÍ SLUŽBY RESORTU ČÚZK**

bod 8 - Pokud uživatel službu dále zveřejňuje, je přitom povinen uvádět odpovídající metainformace, vytvořené poskytovatelem služby.

Podmínky poskytovatele

Úrovně využití

- Prohlížení
 - Využití pro mapovou syntézu, mapový server (redistribuce)
 - Využití dat pro tvorbu nových produktů
-

Mohu pro komerční účely systematicky a opakovaně používat statistická data např. z veřejné databáze Českého statistického úřadu?

Autorská ochrana vs. fakta

Úřední dílo

- *úředním dílem je např. veřejně přístupný rejstřík – statistické registry (registr ekonomických subjektů, registr sčítacích obvodů, zemědělský registr, registr ubytovacích zařízení - § 19 odst. a zák. 89/1995 Sb. o státní statistické službě)*

Zvláštní právo pořizovatele databáze

§ 92 Bezúplatné zákonné licence

- *Do práva pořizovatele jím zpřístupněné databáze též nezasahuje oprávněný uživatel, který vytěžuje nebo zužitkovává podstatnou část obsahu databáze*
 - a) pro svou osobní potřebu; ustanovení § 30 odst. 3 zůstává nedotčeno,*
 - b) pro účely vědecké nebo vyučovací, uvede-li pramen, v rozsahu odůvodněném sledovaným nevýdělečným účelem, a*
 - c) pro účely veřejné bezpečnosti nebo správního či soudního řízení.*
-

DOTAZY

NEBOJTE SE ZEPTAT,

NEZNALOST ZÁKONA NEOMLOUVÁ...

Děkuji Vám za pozornost...

ALENA.VONDRAKOVA@UPOL.CZ